BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ � FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BAZI OKSİM ETER BİLEŞİKLERİNİN SENTEZİ, YAPISAL, SPEKTROSKOPİK VE FİZİKOKİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL VE KURAMSAL İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ İLHAN KÜÇÜK

KİMYA ANABİLİM DALI

TEMMUZ 2019

BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ &FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BAZI OKSİM ETER BİLEŞİKLERİNİN SENTEZİ, YAPISAL, SPEKTROSKOPİK VE FİZİKOKİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL VE KURAMSAL İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ İLHAN KÜÇÜK (161083310)

KİMYA ANABİLİM DALI

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Yunus KAYA

TEMMUZ 2019

BTÜ, Fen bilimleri Enstitüsü'nün 161083310 numaralı Yüksek Lisans Öğrencisi İlhan KÜÇÜK, ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı "BAZI OKSİM ETER BİLEŞİKLERİNİN SENTEZİ, YAPISAL, SPEKTROSKOPİK VE FİZİKOKİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL VE KURAMSAL İNCELENMESİ " başlıklı tezini aşağıda imzaları olan jüri önünde başarı ile sunmuştur.

Tez Danışmanı :Doç. Dr. Yunus KAYABursa Teknik Üniversitesi

Jüri Üyeleri :

Doç. Dr. E. Gökhan GECE Bursa Teknik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yalçın KALKAN Muş Alparslan Üniversitesi

Savunma Tarihi : 8 Temmuz 2019

FBE Müdürü : Doç. Dr. Murat ERTAŞ Bursa Teknik Üniversitesi

..../.....

İNTİHAL BEYANI

Bu tezde görsel, işitsel ve yazılı biçimde sunulan tüm bilgi ve sonuçların akademik ve etik kurallara uyularak tarafımdan elde edildiğini, tez içinde yer alan ancak bu çalışmaya özgü olmayan tüm sonuç ve bilgileri tezde kaynak göstererek belgelediğimi, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim.

Öğrencinin Adı Soyadı: İlhan KÜÇÜK

İmzası :

ÖNSÖZ

Yüksek lisans öğrenimim boyunca engin bilgilerini benden esirgemeyen, deneysel ve kuramsal çalışmalarım boyunca katkılarıyla beni yönlendiren, her zaman bir abi gibi benden sevgisini ve ilgisini hiç eksik etmeyen çok kıymetli danışman hocam sayın Doç. Dr. Yunus KAYA' ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca deneysel çalışmalarımı tamamlamak için her türlü imkânı sağlayan Bursa Teknik Üniversitesi yetkililerine teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Tüm eğitim öğretim hayatım boyunca maddi ve manevi olarak benden desteklerini hiç esirgemeyen, benim için çok değerli ve kıymetli olan aileme de sonsuz teşekkür ederim.

Temmuz 2019

İlhan KÜÇÜK

İÇİNDEKİLER

<u>Sayfa</u>

ÖNSÖZ	iv
İCİNDEKİLER	v
KISALTMALAR	vii
SEMBOLLER	viii
ÇİZELGE LİSTESİ	ix
ŚEKIL LISTESI	X
ÖZET	xii
SUMMARY	xiii
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BILGILER	
2.1 Oksim Ve Oksim Eterler	3
2.1.1 Genel özellikleri	3
2.1.2 Stereokimyaları	4
2.1.3 Oksim eterlerin sentez yöntemleri	5
2.1.4 Oksim eterlerin spektroskopik özellikleri	5
2.1.4.1 Uv-Görünür bölge spektroskopisi	5
2.1.4.2 Infrared (IR) spektroskopisi	5
2.1.4.3 Nükleer manyetik rezonans (NMR) spektroskopisi	6
2.2 Kuramsal Hesaplama Yöntemleri	6
2.2.1 Moleküler mekanik	6
2.2.2 Kuantum mekaniği	7
2.2.2.1 Yarı deneysel yöntemler (Semiempirik)	7
2.2.2.2 Ab initio yöntemler	7
2.2.2.3 Yoğunluk fonksiyonel kuram (YFK)	
2.2.3 Taban kümeleri (Basis setler)	9
2.2.3.1 Minimal taban kümeler (STO-NG)	10
2.2.3.2 Bölünmüş valans taban kümeler	10
2.2.3.3 Polarizasyon fonksiyonu	10
2.2.3.4 Difüzyon fonksiyonları	10
2.2.4 Kuramsal çalışmanın faydaları	11
2.3 Oksim Ve Oksim Eter Bileşiklerine Ait Deneysel Ve Kuramsal Çalışma	alar 11
3. DENEYSEL VE KURAMSAL ÇALIŞMALAR	19
3.1 Deneysel Çalışmalar	19
3.1.1 Materyal	19
3.1.2 Yöntem	19
3.1.3 Oksim eter moleküllerinin sentezi	19
3.2 Kuramsal Çalışmalar	
3.2.1 Kullanılan programlar	21
3.2.1.1 Gaussian 09W	21
3.2.1.2 GaussView 5.0	

3.2.2 Taban kümenin belirlenmesi	
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	
4.1 Konformasyon Analizi	
4.2 Optimize Molekül Yapıları	
4.3 Spektroskopik Özelliklerin İncelenmesi	
4.3.1 IR spektroskopisi	
4.3.2 NMR spektroskopisi	
4.3.3 UV-Gör bölge spektroskopisi	40
4.4 Fizikokimyasal Özellikler	
4.5 Termodinamik Özellikler	
5. SONUÇ VE YORUMLAR	51
KAYNAKLAR	54
EKLER	58
ÖZ GECMİŞ	64

KISALTMALAR

B3LYP	: LYP Korelâsyon Enerjili 3 Parametreli Becke-Lee-Yang
	Karma Metodu
Brfe-O-propil	: 1-(4-Bromo-Fenil)-Etanon-O-Propil-Oksim
¹³ C-NMR	: Karbon nükleer manyetik rezonans
٥C	: Celsius
çz	: Çok Zayıf
DMSO	: Dimetil Sülfoksit
EtOH	: Etanol
EN	: Erime Noktası
Fe-O-propil	: 1-Fenil-Etanon-O-Propil-Oksim
Fos	: Osilatör Kuvveti
Fen	: Fenil
g	: Gram
HF	: Hartree-Fock
НОМО	: En Yüksek Enerjili Dolu Molekül Orbital
¹ H-NMR	: Proton Nükleer Manyetik Rezonans
IR	: Infrared Spektroskopisi
KJ	: Kilo Joule
Κ	: Kelvin
LUMO	: En Düşük Enerjili Boş Molekül Orbital
MA	: Molekül Ağırlığı
MEP	: Moleküler Elektrostatik Potansiyel
MM	: Moleküler Mekanik
NH ₂ OH	: Hidroksilamin
Ne-O-propil	: 1-Naftalin-2-il-Etanon O-Propil-Oksim
Naf	: Naftalin
OŞ	: Orta Şiddetli
PES	: Potansiyel Enerji Yüzey Taraması
Ş	: Şiddetli
Uv-Gör Bölge	: Ultraviyole Görünür Bölge Spektroskopisi
YFK (DFT)	: Yoğunluk Fonksiyonel Kuram
У	: Yayvan
Z	: Zayıf
	B3LYP Brfe-O-propil ¹³ C-NMR °C çz DMSO EtOH EN Fe-O-propil Fos Fen g HF HOMO ¹ H-NMR IR KJ K LUMO MA MEP MM NH2OH Ne-O-propil Naf oş PES ş Uv-Gör Bölge YFK (DFT) y z

SEMBOLLER

μ

η S

ω

- C : Isı kapasitesi
- H : Entalpi
- **IP** : İyonlaşma potansiyeli
- S : Entropi
- **v** : Gerilme titreșimi
- **δ** : Düzlem içi eğilme
- γ : Düzlem dışı eğilme
- χ : Mutlak elektronegatiflik
  - : Kimyasal potansiyel
    - : Kimyasal sertlik
    - : Yumuşaklık
    - : Elektrofilik indeks

ÇİZELGE LİSTESİ

<u>Sayfa</u>

Çizelge 2.1 : (1E,2E)-fenil-[(1-feniletil)imino]-ethanal oksim molekülünün kristal
Sizelas 2.2. Moleküle eit heğ yayınlır heğ esişi ve dihedral esilerinin heşenlenen
Vizeige 2.2 : Molekule alt dag uzumuk, dag açısı ve dinedrar açılarının nesapianan
Cizalga 2.3 • (1E 2E)-fenil-[(1-feniletil)iminol-ethanol oksim molekülünün denevsel
$ve kuramsal^{1}H ve^{13}C kimvasal kavma değerleri$
Cizelge 2.4 • Moleküle ait hağ uzunluk bağ acısı ve dihedral acılarının hesanlanan
teorik ve denevsel değerleri
Cizelge 2.5 : Deneysel ve B3LYP/6-311++ $G(d \mathbf{p})$ ile besaplanan kuramsal frekans
değerleri
Cizelge 2.6 : 4-[2-5(Etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim molekülünün
hesaplanan ve deneysel bağ uzunluğu verileri
Cizelge 3.1 : 4-[2-5(Etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim molekülünün
seçilmiş bağ uzunluklarının deneysel ve kuramsal değerleri
Çizelge 4.1 : Moleküllerin - anti ve - syn izomerlerinin enerji karşılaştırılması 24
Çizelge 4.2 : Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerine ait
hesaplanan bağ uzunluk, bağ açıları ve dihedral açılar
Çizelge 4.3 : Fe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve
işaretlemeleri
Çizelge 4.4 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve
işaretlemeleri
Çizelge 4.5 : Ne-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve
35
Cizelge 4.6 : Fe-O-propil molekulunun ¹ H ve ¹³ C kimyasal kayma degerleri 38
Citelge 4. <i>i</i> : Brte-O-propil molekulunun ¹ H ve ¹³ C kimyasal kayma degerleri 38
Circles 4.8 : Ne-O-propil molekulunun ¹ H ve ¹⁵ C kimyasal kayma degerleri 39
Çizeige 4.9 : Fe-O-propil molekulunun deneysel ve kuramsal elektronik geçişleri,
Cizalga 4 10 : Brfa O propil molekülüpün denevgel ve kurameel elektronik gegişleri
çizelge 4.10. Dire-O-propri morekurunun deneyser ve kuranısar elektronik geçişieri,
Cizelge 4 11 · Ne-O-propil molekülünün denevsel ve kuramsal elektronik geçişleri
osilatör kuvvetleri ve atamaları
Cizelge 4.12 : Sentezlenen üc oksim eter molekülüne ait atomik vük değerleri. 43
Cizelge 4.13 : Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin HOMO-
LUMO eneriileri, kimvasal sertlik, vumusaklık, kimvasal potansivel ve
elektrofilik indeks değerlerinin kuramsal hesaplamaları

ŞEKİL LİSTESİ

<u>Sayfa</u>

Sekil 21 · Oksim eter hilesiklerinin genel vanısı	4
Sekil 2.2 : Oksim eter ölçüklerinin gener yapısı Sekil 2.2 : Oksim (a) ve Oksim eter (b) moleküllerinin syn- ve anti- izomer yapıla	r1 1
Sakil 2.3 · Hesanlamalı yöntem ve çeşitleri	-
Sakil 2.4 : Santazlanan oksim eter bilesiklari a) 3 metoksi 4 (propil 2 iniloksi)	0
banzaldahit O propil 2 inil algim h) Panzafanan O propil 2 inil algim a)	r
klore 6 metilkinglin 2 korholdshit 0 propil 2 inil aksim	2- 11
Sakil 2.5 · Santazlanan bilagiklarin V (gun) kristal yangandan alda adilan malakül	12
Sekil 2.5. Sentezienen oneşiklerin A-işini kristal yapısından elde edilen molekul.	. 14
Sekil 2.0 : Molekule alt a) A-ray kristal yapisi ve b) optimize molekul yapisi	. 13
Şekil 2.7 : Formaldoksimi ve asetaldoksimin cis ve trans komornenenimi geomet	15
$yapilari \dots$	. 13
Sekii 2.6 : 4-INITO-Isoniirosoasetoienon molekulunun opumize yapisi	. 15
Şekli 2.9 : 4-[2-5(-Etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldenit oksim bileşiginin optimiz	ze
	. 17
Şekil 2.10 : 4-[2-5(Etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim bileşiginin	10
moleküler elektrostatik potansiyel (MEP) şekli	. 18
Şekil 3.1 : Oksim eter bileşiklerinin sentez şeması	. 21
Şekil 3.2 : 4-[2-5(-etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim bileşiğinin optimiz	ze
molekül yapısı	. 23
Şekil 4.1 : Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerine ait (E) anti-	ve
(Z) syn- izomerlerinin optimize molekül yapıları	. 25
Şekil 4.2 : Fe-O-propil molekülünün potansiyel enerji grafikleri, a) α , b) β	. 26
Şekil 4.3 : Brfe-O-propil molekülünün potansiyel enerji grafikleri, a) α , b) β	. 27
Şekil 4.4 : Ne-O-propil molekülünün potansiyel enerji grafikleri, a) α , b) β	. 28
Şekil 4.5 : Sentezlenen oksim eter moleküllerinin optimize yapıları a) Fe-O-propil	Ι,
b) Brfe-O-propil ve c) Ne-O-propil	. 29
Şekil 4.6 : Fe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal IR spektrumları	. 33
Şekil 4.7 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal IR spektrumları	. 35
Şekil 4.8 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal IR Spektrumları	. 36
Şekil 4.9 : Fe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal UV-Gör Bölge	
spektrumları	. 40
Şekil 4.10 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal UV-Gör Bölge	
spektrumları	. 40
Şekil 4.11 : Ne-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal UV-Gör Bölge	
spektrumları	. 41
Şekil 4.12 : Fe-O-propil molekülünün HOMO-LUMO molekül orbitalleri	. 44
Şekil 4.13 : Brfe-O-propil molekülünün HOMO-LUMO molekül orbitalleri	. 45
Şekil 4.14 : Ne-O-propil molekülünün HOMO-LUMO molekül orbitalleri	. 45
Şekil 4.15 : Fe-O-propil molekülünün moleküler elektrostatik potansiyel (MEP)	
haritası	. 48

Şekil 4.16 : Brfe-O-propil molekülünün moleküler elektrostatik potansiyel (MEP)	
haritası	48
Şekil 4.17 : Ne-O-propil molekülünün moleküler elektrostatik potansiyel (MEP)	
haritası	48
Şekil 4.18 : a) Fe-O-propil, b) Brfe-O-propil ve c) Ne-O-propil moleküllerinin 100	-
1000 K aralığında hesaplanan Entalpi (H), Isı kapasitesi (C) ve Entropi (S)	
değerleri	49
EK A : Sentezi gerçekleştirilen moleküllerin ¹ H ile ¹³ C NMR spektrumlarının	
deneysel ve kuramsal verilerinin karşılaştırılması	58

BAZI OKSİM ETER BİLEŞİKLERİNİN SENTEZİ, YAPISAL, SPEKTROSKOPİK VE FİZİKOKİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL VE KURAMSAL İNCELENMESİ

ÖZET

Bu çalışmada, asetofenon, bromoasetofenon ve 2-asetonaftalin moleküllerinin hidroksilamin hidroklorür ve kloropropan ile reaksiyonları sonucunda üç oksim eter bileşiği, 1-fenil-etanon-O-propil-oksim, 1-(4-bromo-fenil)-etanon-O-propil-oksim ve 1-naftalin-2-il-etanon O-propil-oksim sentezlenmiştir. Sentezlenen moleküllerin yapıları IR ve NMR spektroskopi teknikleri ile aydınlatılmıştır. Moleküllerin sentezinin gerçekleştiğinin en önemli kanıtı, keton moleküllerinde 1700 cm⁻¹ civarında gözlenen karbonil gerilme titreşiminin oksim eter bileşiklerinde kaybolması ve yerine 1660-1600 cm⁻¹ aralığında imin (C=N) bandının oluşmasıdır. Ayrıca, NMR spektrumlarında gözlenen oksim hidrojenlerinin oksim eter bileşiklerinin NMR spektrumlarında gözlenmemesi de moleküllerin oluştuğunu doğrulamaktadır. Sentezlenen ve yapıları önerilen moleküller, Gaussian 09 paket programı ve Yoğunluk Fonksiyonel Kuramı (YFK)/B3LYP kullanılarak modellenmiştir. Literatürde sentezlediğimiz üç molekülün yapısına uygun ve deneysel bağ uzunlukları bilinen 4-[2-5(-etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim molekülü seçilerek taban küme taraması yapılmıştır. En küçük taban küme, STO 3G ile başlayıp sırayla 3-21G, 6-31G, 6-31G(d,p), 6-31G++(d,p), 6-311G, 6-311G(d,p), 6-311G++(d,p) ve 6-311G++(2d,p) taban kümelerinde optimizasyonları yapılmıştır. Her bir taban küme için seçilmiş bağ uzunlukları tabloya geçirilerek deneysel bağ uzunluklarına en yakın sonucu veren taban küme, 6-311G++(d,p) olarak belirlenmiştir. Sonraki tüm kuramsal çalışmalarda bu taban küme kullanılmıştır. Her üç molekülün konformasyon analizi yapılıp enerji diyagramları çizilerek en kararlı molekül yapıları belirlenmiştir. Moleküllerin bağ uzunluğu, bağ açısı ve dihedral açıları gibi moleküler özellikleri belirlenmiş, spektroskopik (IR, NMR ve UV-Gör. incelenerek Bölge) özellikleri kuramsal olarak deneysel değerler ile karşılaştırılmıştır. Moleküllerin bazı fizikokimyasal özellikleri, atomik yükleri, HOMO-LUMO molekül orbitalleri ve enerjileri, kimyasal potansiyel, yumuşaklık, kimyasal sertlik ve elektrofilik indeks gibi kimyasal parametreleri, potansiyel enerji grafikleri ve termodinamik özellikleri, entalpi, 1s1 kapasitesi ve entropi değerleri kuramsal olarak incelenmiştir. Deneysel olarak gözlenen ve kuramsal olarak hesaplanan tüm sonuçlar literatür ile uyumlu olup, literatüre kazandırılmıştır. Çıkan sonucların, bu tür molekülleri calısan arastırmacılara yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Fe-O-propil, Brfe-O-propil, Ne-O-propil, YFK, Spektroskopi ve Oksim eter

SYNTHESIS OF SOME OXIME ETHER COMPOUNDS, EXPERIMENTAL AND THEORETICAL INVESTIGATION OF THEIR STRUCTURAL, SPECTROSCOPIC AND PHYSICOCHEMICAL PROPERTIES

SUMMARY

In this study, three oxime ether compounds, 1-phenyl-ethanone-O-propyl-oxime, 1-(4-bromo-phenyl)-ethanone-O -propyl-oxime and 1-naphthalen-2-yl-ethanone Opropyl-oxime have been synthesized from reacting of acetophenone, bromoacetophenone and 2-acetonaphthalene molecules with hydroxylamine hydrochloride and chloropropane. Structures of synthesized molecules have been revealable by IR and NMR spectroscopy techniques. The most important evidence the synthesis of molecules is the loss of carbonyl stretching vibration observed in ketone molecules around 1700 cm⁻¹ in the oxime ether compounds and the formation of imine (C = N) band in the 1660-1600 cm⁻¹ range. Furthermore, the oxime hydrogens observed in the NMR spectra confirm the formation of molecules observed in the NMR spectra of oxime ether compounds. Molecules synthesized and proposed molecular structures have been modeled by using Gaussian 09 package program and Density Functional Theory (DFT)/B3LYP method. The basis set screening has been performed by selecting 4- [2-5 (-ethyl-pyridine-2-propyl) ethoxy] benzaldehyde oxime molecule from literature which is suitable for the structure of the three molecules we synthesized and are available experimental bond lengths. The optimizations have been performed starting the smallest basis set 3-21G and then 6-31G. 6-31G(d,p), 6-31G++(d,p), 6-311G. 6-311G(d.p). respectively 6-311G++(d,p) and 6-311G++(2d,p) basis sets. The selected bond lengths are tabled, the basis set giving the closest results to the experimental values has been determined as 6-311++G(d,p). This basis set has been used in all subsequent theoretical studies. The most stable molecular structures were determined from conformation analysis of three molecules and drawn energy diagrams. The molecular properties such as bond length, bond angle and dihedral angles have been determined the spectroscopic properties such as IR, NMR and UV-Vis. have been examined as theoretically and compared with the experimental values. Some physicochemical properties of molecules, atomic charges, HOMO-LUMO molecule orbitals and their energies, chemical parameters such as chemical potential, softness, chemical hardness and electrophilic index, potential energy graphs and thermodynamic properties, enthalpy, heat capacity and entropy values were investigated as theoretically. All results observed experimentally and calculated theoretically are compatible with the literature and have been presented to the literature. The results are thought to be useful for researchers working on such molecules.

Keywords: Fe-O-propil, Brfe-O-propil, Ne-O-propil, DFT, Oxime ether and Spectroscopy

1. GİRİŞ

Aldehit veya keton bileşiklerine NH_2OH (hidroksil amin) katılması sonucu yapılarında >C=NOH grubu bulunduran bileşiklere oksim denir. Oksimler, ilk olarak 1882 yılında Meyer ve öğrencisi Janny tarafından sentezlenen bileşiklerdir [1]. Oksim moleküllerinde bulunan hidroksi imino grubundaki (>C=N-O-H) protonun yerine bir alkil grubunun geçmesiyle oluşan yeni yapılara (>C=N-OR) oksim eter denir.

Oldukça yaygın bir kullanım alanına sahip olan oksim eter molekülleri; yapılarında bulunan karbon, azot çifte bağının etkisiyle çok geniş biyolojik ve farmakolojik aktivite özellik göstermektedir [4-6]. Ayrıca tedavi amaçlı olarak kullanılan oksim eter grubu taşıyan birçok ilaç örneği de mevcuttur. Zinnat isimli ilaç örneği, bakteriler üzerinde öldürücü etkiye sahip olup yapılarında oksim eter grubu bulunduran sefuroksim molekülü kullanılmaktadır [8].

Bir oksim eter türü olan, yapılarında karbonil ve oksim eter gruplarını bulunduran α karbonil oksim eterler ile α -konumunda imin ve oksim eter gruplarını bulunduran α imino oksim eter bileşikleri sahip oldukları aktif grupların fazlalığından dolayı antikanser, antibiyotik ve birçok biyolojik aktivite özellik göstermektedir [9-16].

Farmakolojik açıdan bu kadar önemli bir yere sahip olan oksim eter bileşiklerinin sentezlenmesi, modifiye edilmesi, elektronik ve moleküler özelliklerinin incelenmesi ve anti-kanser özellik gösterebilen ilaç tasarımı yapan araştırmacılara yol gösterici olması yönüyle önemlidir.

Kuramsal çalışmalar, infrared spektrumlarında titreşim kiplerinin belirlenmesinde, NMR spektrumlarının hidrojen ve karbon atomlarının işaretlenmesinde önemli bir rol oynar.

Bu tez kapsamında üç oksim eter molekülü, 1-fenil-etanon-O-propil-oksim, 1-(4bromo-fenil)-etanon-O-propil-oksim ve 1-naftalin-2-il-etanon-O-propil-oksim sentezlenmiştir. Bu moleküllerin yapılarının aydınlatılmasında IR ve NMR spektroskopi yöntemlerinden yararlanılmıştır. Yapıları aydınlatılan moleküllerin geometrileri konformasyon analizi ile belirlenmiştir. En uygun geometri üzerinden kuramsal spektroskopik özellikleri; IR, NMR ve UV-gör bölge spektrumları hesaplanarak deneysel spektrumlar ile karşılaştırılmıştır. Ayrıca moleküllerin bazı fizikokimyasal özellikleri; atomik yükleri, HOMO-LUMO molekül orbitalleri ve enerjileri, bazı kimyasal parametreleri, potansiyel enerji grafikleri ve termodinamik özellikleri kuramsal olarak incelenmiştir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1 Oksim Ve Oksim Eterler

2.1.1 Genel özellikleri

Oksim bileşikleri genel olarak oksi ve imin kelimelerinin türetilmesiyle meydana gelen gruplardır. Elde edilen moleküllerde yapı olarak aldehit seçilmiş oksimlere aldoksim, keton seçilmiş oksimlere ketoksim denir [2]. Amfoter özellik gösteren oksim molekülleri, yapılarında bulundurdukları hidroksil protonu ile asidik özellik gösterirken, içerdikleri azot atomundan dolayı zayıf bazik özellik gösterirler. Bu niteliklerinden dolayı asitler ve bazlar ile tuzları oluştururlar [3].

Oksim moleküllerinde bulunan hidroksi imino grubundaki (>C=N-O-H) protonun yerine bir alkil grubunun geçmesiyle oluşan yeni yapılara (>C=N-OR) oksim eter denir. Oksim eterler, oksim moleküllerinde olduğu gibi suda çözünmezler.

Oksim ve oksim eterler, yapılarında bulundurdukları hidroksi imino (>C=N-O-H) grubu ile aktivite edici özellik gösterirler [7]. Tedavilerde kullanılmakta olan oksim eter molekülü içeren ilaç örnekleri de bulunmaktadır. Yapısında oksim eter bulunduran faverin isimli ilaç, etken maddesi fluvoksamin olan antideprasan etki gösterir [8].

Bu bileşiklerin, oksim eter gruplarının yanında farklı fonksiyonel gruplar barındırması ile özellikleri değiştirilebilir veya geliştirilebilir. Örneğin, α -Karbonil oksim eter bileşikleri yapısında karbonil ve oksim eter gruplarını bulundururken, α imino oksim eter bileşikleri ise oksim eter ve α -konumunda imin grubu bulundurmaktadır.

 α -Karbonil oksim eter ve α -imino oksim eter bileşikleri sahip oldukları aktif gruplardan dolayı anti-fungal, anti-kanser, antibiyotik ve geniş biyolojik aktivite özellik göstermektedir [9-16]. Bu moleküllerin genel yapısı Şekil 2.1' de gösterilmiştir.

 α -karbonil oksim eter α -iminooksim eter **Şekil 2.1 :** Oksim eter bileşiklerinin genel yapısı

2.1.2 Stereokimyaları

oksim eter

Oksim moleküllerinde geometrik izomer kavramına ilk olarak 1890 yılında Werner tarafından değinilmiştir [17]. Oksim moleküllerinin yapılarında bulunan karbon ile azot arasındaki çifte bağ (C=N) geometrik izomeriye neden olmaktadır. Oksim moleküllerinde karbon ile azot atomları arasındaki çifte bağın etrafındaki gruplar büyüklük önceliğine göre sıralanıp, büyük grup çift bağ ile aynı konumda ise (*Z*) synzıt konumda ise (*E*) anti- izomeri olarak adlandırılır. Oksim eterler de oksim moleküllerinde olduğu gibi (*Z*) syn- ve (*E*) anti- izomer özellik gösterirler. Oksim ve oksim eter molekülleri için (*Z*) syn- ve (*E*) anti- izomer yapıları Şekil 2.2' de gösterilmiştir.

Oksim eter moleküllerinde E/Z izomerlerinin fiziksel ve kimyasal özellikleri diğer geometrik izomerlerde de (konformasyon, optik izomerlik...) olduğu gibi farklılık gösterebilir. Erime ve kaynama dereceleri, çözünürlükleri, hidrojen bağı yapma gibi özellikler örnek verilebilir [18,19].

Asitlik, çözücü ve sıcaklık gibi çeşitli etkiler sonucunda oksim ve oksim eter moleküllerinde *E/Z* izomerlerinin birbirlerine dönüşümleri söz konusudur [19,20].

2.1.3 Oksim eterlerin sentez yöntemleri

Oksim eter molekülleri genel olarak iki yolla sentezlenir.

- 1) Aldehit veya ketonların alkil hidroksilamin hidroklorür ile reaksiyonu sonucu
- İlk adımda aldehit veya ketonların hidroksilamin ile reaksiyonundan oksim eldesi, ikinci adımda alkil halojenür ilavesi ile oksim eter molekülleri sentezlenir.

2.1.4 Oksim eterlerin spektroskopik özellikleri

2.1.4.1 Uv-Görünür bölge spektroskopisi

Oksim eterler, yapılarında var olan karbon-azot çifte bağı ve heteroatomlardan dolayı başka kromoforik gruplar taşımadıkları takdirde, C=N grubunun $\pi \rightarrow \pi^*$ geçişleri yaklaşık 250-300 nm aralığında ve $n \rightarrow \pi^*$ geçişleri yaklaşık 280-350 nm aralığında gözlenir. Bu bileşiklerin geçiş metalleri ile oluşturdukları komplekslerde $n \rightarrow \pi^*$ geçişine ait bantlar bir miktar daha uzun dalga boyuna kaymaktadır [21].

Literatürde UV spektrumları incelendiğinde, *E* izomerlerinin genellikle *Z* izomerlerine göre daha yüksek dalga boylarında absorpsiyon gösterdiği ve molar absorptivite değerlerinin daha yüksek olduğu belirtilmektedir [22].

2.1.4.2 Infrared (IR) spektroskopisi

IR spektrumları organik bileşiklerin yapısındaki fonksiyonel gruplar hakkında bilgiler verir. Oksim bileşiklerinin IR spektroskopisinde gözlemlenen C=N, N-O ve O-H en önemli karakteristik gerilme titreşimlerindendir.

Oksim eter bileşiklerinin infrared spektroskopisinde gözlemlenen 1660-1600 cm⁻¹ de C=N titreşim bantları, 1005-920 cm⁻¹ N-O ve 1100-1000 cm⁻¹ aralığındaki C-O titreşim bantları en önemli karakteristik gerilme titreşimlerindendir [23].

Oksim bileşiklerinde 3600-2700 cm⁻¹ de gözlenen O-H gerilme titreşiminin oksim eter bileşiklerinde gözlenmemesinin nedeni, oksim molekülünde bulunan hidroksil protonunun yerine bir alkil grubunun geçmesidir.

2.1.4.3 Nükleer manyetik rezonans (NMR) spektroskopisi

NMR; oksim ve türevlerinin geometrik yapılarının aydınlatılmasında kullanılan önemli bir spektroskopik yöntemdir.

Oksimlerin ¹H-NMR spektrumlarında en spesifik pik, oksimin O-H grubundaki kimyasal kayma değerinin 8,5-13,0 ppm arasında gözlenen pikidir. Oksim eter türevlerinde hidroksil protonuna ait pikin kaybolması eter türevine geçildiğini gösteren en önemli spektral verilerden birisidir [24].

¹³C-NMR spektrumunda C=N yapısındaki karbon piki karakteristik piktir. ¹³C-NMR pikleri oksim ve oksim eter bileşikleri için 145-165 ppm aralığında gözlenmektedir [25].

2.2 Kuramsal Hesaplama Yöntemleri

Kuramsal hesaplama yöntemleri, moleküler mekanik ve kuantum mekaniği olmak üzere ikiye ayrılır. Bu yöntemler Şekil 2.3' te özetlenmiştir.

Şekil 2.3 : Hesaplamalı yöntem ve çeşitleri

2.2.1 Moleküler mekanik

Moleküler mekanik (MM), kuramsal verilerin elde edilmesinde hızlı ve pratik bir yöntemdir. Moleküler mekanik yönteme ait örnek;

 MMx (MM2, MM3 vb.) : Polar olmayan küçük moleküllerin yapısal ve termodinamik çalışmaları için optimize edilmiştir.

2.2.2 Kuantum mekaniği

2.2.2.1 Yarı deneysel yöntemler (Semiempirik)

Hesaplanması güç sistemlerin çözümlerine ulaşabilmek için integrallerin bazıları ihmal edilir ya da yaklaşımlar uygulanır. Bu hesaplamalarda molekülün orbitallerine ait integrallerin yerine atomik spektrum, iyonlaşma enerjileri gibi birçok parametre kullanılır. Bu metotla yapılacak hesaplamaların doğru sonuçlar verebilmesi için parametre seçimine dikkat edinilmelidir [26]. Bu hesaplamalar yapılırken hem teorik hem de deneysel verilerden yararlanıldığı için yarı deneysel metot olarak adlandırılmıştır. Bu yarı deneysel yöntemlere AM1, MINDO ve PM3 örnek verilebilir. Bu metotlar kullanılarak büyük moleküler sistemler için yapılacak hesaplamalarda sürenin kısalması mümkündür.

2.2.2.2 Ab initio yöntemler

1969'da Prof. Dr. P. Pulay'ın kuantum mekaniksel yasaları temel alarak yaptığı çalışmaları esas alır. Pulay, bu çalışmalar sonucunda hesaplamalarda ışık hızı, Planck sabiti, elektronların kütlesi gibi temel fiziksel sabitleri kullanılarak çözümler getirilebileceğini önerdi [26]. Böylece deneysel değerlere ihtiyaç duyulmadan moleküler mekanik ve yarı deneysel metotların yerine ab-initio metotları kullanılmaya başlanıldı.

Ab initio metotları kullanılarak, elektronik yapı ve buna bağlı olan özellikler kolaylıkla hesaplanabilmektedir. Bu hesaplamalar için kuvvet alanları veya gradient metodu denilen bir metot önerilmiştir. Bu metot sayesinde atomlara etki eden kuvvetlerin analitik olarak elde edilebileceği gösterildi. Böylelikle Hartree-Fock hesaplama metodu ortaya çıkmış oldu [27,28].

HF metodu, çok elektronlu atomlar ve iyonların özelliklerini tanımlamaktadır. 1928'de Hartree tarafından formüle edilen bu yaklaşımın çıkış noktası zamandan bağımsız parçacık modelidir. Bu modele göre her elektron, çekirdeğin çekici alanı ve diğer elektronların itme etkileşmelerinin ortalama etkisini ortaya koyan bir potansiyelde hareket eder. Bu yüzden, çok elektronlu sistemdeki her elektron, kendi dalga fonksiyonu ile tanımlanır. HF yönteminin uygulanması atomlarla (iyonlarla) sınırlı olmayıp bir molekül veya katıdaki elektronlar gibi başka sistemlere de uygulanabilir [29].

Ab initio hesapları adı altında HF, Möller-Plesset teorisi (MP2) gibi metotlar kullanılarak moleküle ait birçok spektroskopik büyüklükler hesaplanmaktadır teknolojinin gelişmesiyle birlikte [30,31]. Günümüzde bilgisayarlarda bu hesaplamalar; GAUSSIAN, GAMESS, HONDO, Q-CHEM gibi paket programların mertebelerden yardımıyla değişik analitik türevlerin kullanılması ile gerçekleştirilmektedir.

2.2.2.3 Yoğunluk fonksiyonel kuram (YFK)

YFK' ın temelleri Hohenberg ve Kohn (1964) tarafından atılmıştır. Hohenberg ve Kohn katı veya moleküllerin enerjisini hesaplarken temel değişken olarak çok parçacıklı dalga fonksiyonlarını almanın problemi çözmeyi zorlaştırdığını öne sürerek yer ve zamanın fonksiyonu olan elektron yoğunluğunu, çok parçacık dalga fonksiyonunun yerine temel değişken olarak almışlardır. YFK, ab initio yöntemine göre daha büyük moleküllere uygulanabilmesi ve çalışılan zamanın daha da kısalması gibi özelliklerinden günümüzde daha yaygın kullanılmaktadır.

YFK, atom ve moleküllerin elektronik yapılarını tespit etmek için ortaya çıkmış bir yaklaşımdır. Yalnızca toplam elektronik enerji ve yoğunluk dağılımını hesaplamaya çalışır. HF kuramı ise çok elektronlu dalga fonksiyonu Slater determinantı ile ifade edilir. Slater determinantı tek elektronlu N tane dalga fonksiyonu kapsayacak şekilde ayarlanır (N=moleküldeki elektron sayısı) ve N-elektronlu dalga fonksiyonu için hesaplanır.

YFK, elektron korelâsyonunu, elektron yoğunluğunun (t) bir fonksiyoneli olarak ifade eder. Günümüz YFK' nın kullandığı fonksiyonel, elektronik enerjiyi Kohn-Sham denklemleri yardımıyla çeşitli terimlere ayırır (denklem 2.1) :

$$E = E_T + E_V + E_J + E^{XC}$$
(2.1)

E_T: Kinetik enerji terimi (elektronların hareketinden kaynaklanan),

 $E_{V:}$ Çekirdek-elektron ve çekirdek-çekirdek etkileşimlerini içeren potansiyel enerji terimi,

 $E_{J:}$ Elektron itme terimi,

 E^{XC} : Geriye kalan diğer elektron-elektron etkileşimlerini kapsar. Kısacası değişim korelâsyon terimi olarak isimlendirilir.

Çekirdek-çekirdek itmeleri hariç tüm terimler elektron yoğunluğunun fonksiyonlarıdır. Çok yaygın bilinen BLYP fonksiyoneli, Becke'nin gradient düzeltmeli değiş-tokuş fonksiyonelini, Lee, Yang ve Parr'ın gradient-düzeltmeli korelâsyon fonksiyonu ile birleştirmiştir [32].

B3LYP; Çok elektronlu sistemlerde HF ve YFK metotlarının bakış açıları birbirinden farklılık gösterir. N elektronlu bir sistem için HF metodu elektronların bireysel hareketleriyle ilgilenirken, YFK uzayın herhangi bir noktasında lokalize olmuş elektron yoğunluklarıyla ilgilenir. Dalga mekaniğine dayanan Hartree-Fock teorisi değiş-tokuş enerjisi için iyi sonuç veremediği gibi korelâsyon enerjilerini de hesaplayamaz. YFK ise, değiş tokuş ve korelâsyon enerjilerinde daha iyi sonuçlar vermektedir. Bu nedenle hesaplamaları sadece bir model üzerinden yapmak yerine her iki modelin güçlü yanlarını ele alan bir karma fonksiyon ortaya çıkartılmıştır [32]. Becke tarafından ortaya atılan karma model sistemin enerji hesabı için saf HF veya YFK modelleri yerine, bu modellerin her ikisinin de enerji ifadelerini toplam elektronik enerji ifadesinde daha iyi hesaplayan karma modeli kullanılır. Literatürde, kinetik enerji fonksiyoneli (H28, TF27), değiş tokuş enerji fonksiyoneli (F30, D30); korelâsyon enerji fonksiyonelleri (LYP, VWN, ...) gibi enerji fonksiyonelleri sıkça karşılaşılan fonksiyonellerdir.

Bu karma modellerin en iyi sonuç verenlerinden biri; üç parametreli LYP korelâsyon enerjili Becke karma modeli olan B3LYP' dir. B3LYP modelinde bir molekülün toplam elektronik enerji ifadesi (denklem 2.2) olarak elde edilmiştir [33].

$$E_{B3LYP} = E_T + E_V + E_J + E^{XC}_{B3LYP}$$

$$(2.2)$$

HF ve YFK metotları ile birçok deneysel çalışma karşılaştırılarak önemli sonuçlara varılmıştır. Ancak günümüzde yapılan teorik çalışmalarda YFK' nın daha güçlü bir yaklaşım olduğu kabul edilerek, bu teori popüler hale gelmiştir.

2.2.3 Taban kümeleri (Basis setler)

Taban küme, teorik hesaplamaları oluşturmak için kullanılan bir sistem içindeki orbitallerin matematiksel tanımıdır. Büyük taban kümeler, uzaydaki elektronların yerleşmesinde birkaç sınırlamayı kullanarak orbitalleri daha hassas bir şekilde tahmin eder.

2.2.3.1 Minimal taban kümeler (STO-NG)

En basit taban küme çeşididir. Slater ve Gaussian tipi orbital fonksiyonlarının karışımından meydana gelmiştir. STO-NG taban kümesi; atomik orbitali temsil eden bir STO, N tane Gaussian ilkel fonksiyonun lineer kombinasyonundan oluşmaktadır. En çok kullanılan örneği STO-3G' dir.

Minimal taban kümeler, elektronların tümünü bulundurabilecek ve küresel simetriyi sağlayabilecek minumum sayıda orbital kullanır. Bu tür taban kümeler, küresel simetrik dağılımları çok iyi tanımlarken, atom merkezli oldukları için moleküldeki çekirdekler arasındaki farklı elektron dağılımlarını çok iyi temsil edememeleri de taban kümenin eksik yanını göstermektedir.

2.2.3.2 Bölünmüş valans taban kümeler

Minimal taban kümenin eksikliği, valans taban fonksiyonlarının iki küme oluşturacak şekilde yazılması ile aşılabilir. Bu yöntemde, valans taban kümenin bölünmesinde iç kabuk atomik orbitalleri bir fonksiyon ve valans atomik orbitalleri iki fonksiyonu ile gösterilir. 3-21G taban kümesini ele alacak olursak, iç kabuk orbitallerinin üç ilkel gaussian fonksiyonunun kombinasyonundan oluştuğunu, valans orbitallerin her biri için iki temel fonksiyonun (iç ve dış fonksiyon) ve bu temel fonksiyonlardan birinin iki, diğerinin bir ilkel gaussian fonksiyonundan oluştuğunu ifade eder.

2.2.3.3 Polarizasyon fonksiyonu

Bölünmüş valans taban küme, orbitalin boyutunun değişmesine izin verirken şeklini değiştirmez. Polarize temel setlerde, ağır atomlara (C,N,O,..) d tipi fonksiyonu, geçiş metallerine f tipi fonksiyonu ve hidrojene ise p tipi fonksiyonu ilave edilerek bu sınırlama ortadan kaldırılır. Örneğin; 6-31G(d,p) taban kümesinde ağır atomlara d fonksiyonu ve hidrojen atomlarına p fonksiyonları ilave edilmektedir.

2.2.3.4 Difüzyon fonksiyonları

Difüzyon fonksiyonları genellikle elektronların çekirdekten uzak olduğu sistemlerin (ortaklanmamış elektron içeren moleküller, negatif yük içeren ve uyarılmış sistemler) tarifi için kullanılır. Temel setlere difüz fonksiyonlarının ilave edildiği "+" ile gösterilir (6-311G++ örnek verilebilir) [34].

2.2.4 Kuramsal çalışmanın faydaları

- ✓ Sentezi gerçekleşmemiş moleküllerin laboratuar ortamında sentezlenmesine yol gösterir.
- ✓ Moleküllerin tüm spektroskopik özelliklerinin incelenmesini (IR, Uv-Gör. Bölge, NMR ...) sağlar.
- ✓ Teorik çalışmalar ışığında daha az örnekle çalışmayı, aşırı kimyasal kullanımının önlenmesini ve zamandan tasarrufu sağlar.

2.3 Oksim Ve Oksim Eter Bileşiklerine Ait Deneysel Ve Kuramsal Çalışmalar

Literatürde oksim eter bileşikleri ile ilgili birçok deneysel çalışmaya rastlanmaktadır. Ancak literatürde bu tür moleküllere ait kuramsal ve spektroskopik çalışmalara çok az rastlanmıştır.

Oksim eter bileşikleri ile ilgili ilk örnek, Tanusri Dey ve arkadaşlarının 2017 yılında yapmış oldukları üç oksim eter bileşiğinin sentezi üzerinedir. Yapısı Şekil 2.4' te verilen bu üç bileşiğin tek kristal analizi ile yapıları aydınlatılmış olup MEP özellikleri yoğunluk fonksiyonel kuramı kullanılarak incelenmiştir [35].

Şekil 2.4 : Sentezlenen oksim eter bileşikleri a) 3-metoksi-4-(propil-2-iniloksi)benzaldehit-O-propil-2-inil-oksim, b) Benzofenon-O-propil-2-inil-oksim, c) 2-kloro-6-metilkinolin-3-karbaldehit-O-propil-2-inil-oksim

Şekil 2.5' te Dey ve arkadaşları tarafından sentezlenen oksim eter bileşiklerinin Xışını tek kristal analizi ile elde edilen moleküllerin yapıları verilmiştir.

Bir diğer çalışma, Kaya ve arkadaşlarının 2012 yılında yayımlanan (1E,2E)-fenil-[(1feniletil)imino]-ethanal oksim molekülünün deneysel ve kuramsal çalışmaları üzerinedir. Çalışmada elementel analiz, X-Işını kırınım tekniği (XRD), IR, NMR ve UV-Gör bölge spektroskopik yöntemlerinden yararlanılmıştır. Moleküle ait kuramsal çalışmalar, Gaussian 03 paket programı, YFK/B3LYP ile 6-311G++(d,p) taban kümesinde gerçekleştirilmiştir [36]. Çalışmada molekülün yapısal, spektroskopik ve moleküler etkileşim özellikleri incelenmiştir. Molekülün X-ışını kırınım tekniğine göre elde edilen verileri Çizelge 2.1' de listelenmiştir.

Formül	$C_{16}H_{16}N_2O$	
Molekül ağırlığı (g/mol)	252,31	
Sıcaklık (K)	298	
Dalga boyu	0,71073 Å	
Kristal sistem	Monoklinik	
a (Å)	12,3416(7)	
b (Å)	9,5990(6)	
c (Å)	11,9750(7)	
β (°)	92,417(4)	
Hesaplanan yoğunluk (g/cm³)	1,182	

Çizelge 2.1 : (1E,2E)-fenil-[(1-feniletil)imino]-ethanal oksim molekülünün kristal yapı verileri.

Yapılan X-ışını kırınım çalışması sonucu sentezlenen moleküle ait yoğunluğu, kristal sistemi, molekül formülü ve molekül ağırlığı hakkında bilgiler edinmişlerdir. Sentezi yapılan moleküle ait X-ray kristal ve optimize molekül yapılarını Şekil 2.6' da resmetmişlerdir.

Şekil 2.6 : Moleküle ait a) X-ray kristal yapısı ve b) optimize molekül yapısı

Sentezlenen molekülün en önemli bağı, imin (C=N) bağıdır. Bu bağ uzunluklarının C9 ve C10 atomlarına ait deneysel değerleri sırasıyla, 1,280 Å ve 1,275 Å olarak ölçülmüştür. Kuramsal değerler sırasıyla, 1,280 Å ve 1,276 Å olarak hesaplanmıştır. C9-N1-C7 ve C10-N2-O1 programda hesaplanan bağ açıları 121,8 ve 111,3° iken, ölçülen değerler 121,1 ve 111,4°' dir. Kuramsal değerlerin deneysel değerlere yakınlığını gözlemlemişlerdir. Moleküle ait diğer geometrik parametreler Çizelge 2.2' de listelenmiştir.

Bağ Uzunluğu (Å)	XRD	YFK	Bağ Açısı (°)	XRD	YFK
C1-C2	1,385(19)	1,397	C1-C2-C3	121,1(19)	120,8
C2-C3	1,379(3)	1,395	C2-C1-C7	120,8(14)	119,8
C3-C4	1,356(3)	1,393	C2-C3-C4	120,6(19)	120,1
C12-C13	1,382(2)	1,393	C9-N1-C7	121,1(10)	121,8
C7-N1	1,470(16)	1,461	C12-C11-C16	119,3(12)	119,2
C9-N1	1,280(15)	1,280	C12-C11-C9	120.9(12)	120,5
C10-N2	1,275(15)	1,276	C16-C11-C9	119,9(12)	120,3
N2-O1	1,382(13)	1,396	C11-C12-C13	120,5(16)	120,4
O1-H	0,890(2)	0,964	C10-N2-O1	111,4(10)	111,3

Çizelge 2.2 : Moleküle ait bağ uzunluğu, bağ açısı ve dihedral açıların hesaplanan kuramsal ve deneysel değerleri.

¹³C NMR spektrumunda imin (C=N) grubuna ait karbon atomları C9 ve C10 atomları için deneysel değerler sırasıyla 164,27 ve 152,63 ppm olarak ölçülmüş, 172,69 ve 162,89 ppm olarak hesaplanmıştır. Moleküle ait hidroksiimino grubunda (-C=N-OH) bulunan proton ve karbon atomlarının NMR spektroskopisinde belirleyici pikler olduğunu belirtmişlerdir. Proton pikinin deneysel değerini 11,79 ppm singlet, hesaplanan değerini 8,09 ppm ve karbon atom pikinin deneysel değerini 152,63 ppm, hesaplanan değerini 162,89 ppm olarak gözlemlemişlerdir (Çizelge 2.3).

Çizelge 2.3 : (1E,2E)-fenil-[(1-feniletil)imino]-ethanal oksim molekülünün deneysel ve kuramsal¹H ve ¹³C kimyasal kayma değerleri.

Atom	Deneysel	6-311++G(d,p)	Atom	Deneysel	6-311++G(d,p)
	¹ H NMR		¹³ C NMR		
01- <u>H</u>	11,79 s	8,09	C9	164,27	172,69
C10- <u>H</u>	7,88 s	8,39	C10	152,63	162,89
С13- <u>Н</u>	7,44-7,26 m	7,79	C1	145,13	153,89
С3-Н	7,22-7,10 m	7,61	C14	126,93	133,33
C7- <u>H</u>	4,45 m	4,25	C4	126,93	132,02
C8- <u>H</u>	1,32 d	0,93-1,62	C2	128,72	131,77

P. Kolandaivel ve K. Senthilkumar tarafından 2000 yılında yapılmış olan bir diğer çalışmada, alifatik yapıya sahip aldoksim molekülünün kuramsal hesaplamalarında yoğunluk fonksiyonel kuramı, MP2, BLYP ve B3LYP yöntemleri ile 6-31G(p) taban kümesi kullanılmıştır [37]. Aldoksim moleküllerinin (*E*) anti- ve (*Z*) synizomerlerini modelleyerek en olası konfermeri belirlendikten sonra molekülün optimize yapısına karar vermişlerdir. Modellenen moleküller Şekil 2.7' de verilmiştir.

Kuramsal hesaplamaları (*E*) anti- izomere göre gerçekleştirmişler ve deneysel değerler ile karşılaştırmışlardır. N-O bağ uzunluğunun B3LY/6-31G(p) taban kümesinde hesaplanan sonuçlarına göre tüm oksim molekülleri için yaklaşık 1,41 Å uzunluğunda olduğunu belirlemişlerdir. Yoğunluk Fonksiyonel kuramı ile hesaplanan bağ uzunluklarının, bağ açılarının ve asetaldoksimin *anti-*, *syn*-konfermerlerinin deneysel değerlerle uyum içinde olduğunu gözlemlemişlerdir.

Literatürdeki bir diğer çalışma ise I.Kucuk ve arkadaşları 4-Nitroisonitrosoasetofenon (ninapH) bileşiğinin yapısal, spektroskopik (IR, NMR, UV) ve moleküler etkileşim özelliklerini araştırmışlardır. Kuramsal olarak elde edilen değerler Gaussian 03 paket programında, YFK/B3LYP ile 6-311++G(d,p) taban kümesi kullanılarak gerçekleştirilmiştir [38]. Molekülün optimize yapısı Şekil 2.8' de verilmiştir.

Şekil 2.8 : 4-Nitro-isonitrosoasetofenon molekülünün optimize yapısı

NinapH molekülünün en önemli bağları karbonil (C=O) ve imin (C=N) bağlarıdır. Bu bağ uzunlukları teorik olarak yapılan hesaplamalar sonucunda sırasıyla 1,219 ve 1,276 Å olarak hesaplanmıştır. C8-N1-O1 ve N1-O1-H programda hesaplanan bağ açıları 111,7 ve 108,8° iken, ölçülen deneysel değerler (112,0 ve 104,8°) ile uyumludur. Moleküle ait diğer geometrik parametreler Çizelge 2.4' te listelenmiştir.

Çizelge 2.4 : Moleküle ait bağ uzunluğu, bağ açısı ve dihedral açılarının hesaplanan teorik ve deneysel değerleri.

Bağ Uzunlukları (Å)	Deneysel	YFK	Bağ Açıları (°)	Deneysel	YFK
O4 -N2		1,224	O3 - N2 - O4		124,9
N2 - O3		1,224	O3 - N2 - C4		117,6
C4 -N2		1,483	C3- C4 - C5		122,2
C5 - C4		1,390	C8 - N1 - O1	112,0(13)	117,1
C5 - C4		1,390	C8- N1 - O1	112,0(13)	117,1
C1 - C7		1,501	N1 - O1 – H	104,8(15)	103,8
C7 - O2		1,219	Dihedral Açılar (°)		
C8 - C7		1,491	O3-N2-C4-C5		0,8
C8 - N1	1,267(2)	1,276	C2-C1-C7-O2		-153,8
N1 - O1	1,391(16)	1,384	C1-C7-C8-N1		153,0
01-Н	0,913(3)	0,965	С8-N1-О1-Н		-178,6

Moleküle ait spektroskopik özellikler de çalışılmıştır. NinapH molekülünün ATR tekniği ile alınan ve YFK/6-311G++(d,p) yöntemi ile hesaplanan IR spektrumlarına ait bazı özet veriler Çizelge 2.5' te listelenmiştir.

Çizelge 2.5 : Deneysel ve B3LYP/6-311++G(d,p) ile hesaplanan kuramsal frekans değerleri.

Mod	Grup (PED>10) ^a	Deneysel	Skalasız	Skala	Şiddet
54	vOH (100)	3232 у	3809	3649	140,455
53	vCHfen(97)	3116 oş	3232	3096	0,598
50	vCHfen(93)	3051 oş	3204	3069	1,503
49	vCH (87)	2969 oş	3128	2997	3,677
48	vCO (77)	1679 ş	1718	1680	205,869
47	vCN (69)	1597 ş	1680	1643	37,374
46	vNO (82)		1641	1605	90,314
45	vCCfen (72)		1636	1600	7,344
44	vNO (67)	1523 ş	1580	1545	205,454

y:yayvan, ş:şiddetli, oş: orta şiddetli, z:zayıf, çz: çok zayıf, Skala faktörü B3LYP/6-311++G(d,p) taban kümesinde, 4000-1700 cm ⁻¹aralığı için 0,958; 1700-400 cm ⁻¹ aralığı için 0,978 N:gerilme, δ:düzlem içi, γ:düzlem dışı eğilme τ:burkulma, p:salnma, fen=fenil

Hesaplamalar ile deneysel titreşim kipleri arasındaki en büyük fark OH gerilme titreşim kipinde gözlenmiştir. Bu titreşim bandı kuramsal olarak 3649 cm⁻¹ değerinde hesaplanırken, deneysel olarak 3323 cm⁻¹ değerinde ölçülmüştür. Deneysel ve hesaplanan değer arasındaki bu kadar büyük farkın gözlenmesi

moleküldeki hidrojen bağından ve hesapların harmonik osilatöre göre yapılmasından kaynaklandığı belirtilmiştir [38].

Literatürden örnek verilen son çalışma ise, K. Jalaja ve arkadaşları tarafından yapılmış olup, 4-[2-(5- Etilpridin-2-propil)etoksi] benzaldehit oksim molekülünün spektroskopik özelliklerinin teorik olarak incelenmesi üzerinedir. Moleküler yapısı, IR, HOMO ve LUMO enerjileri YFK/B3LYP ile 6-311G++(d,p) taban kümesi kullanılarak elde edilmiştir [39]. Molekülün optimize yapısı Şekil 2.9' da verilmiştir.

Şekil 2.9 : 4-[2-5(-Etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim bileşiğinin optimize molekül yapısı

Tek kristal yapısı elde edilen bileşiğin X-ışını kırınımı (XRD) deneysel değerleri ve YFK/B3LYP ile 6-311G++(d,p) taban kümesinde hesaplanan teorik değerlerinin karşılaştırılması Çizelge 2.6' da verilmiştir. Deneysel ve kuramsal değerlerin birbirine yakın çıktığını gözlenmiştir.

Çizelge 2.6 : 4-[2-5(Etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim molekülünün hesaplanan ve deneysel bağ uzunluğu verileri.

Bağ Uzunluğu (Å)	XRD	YFK	Bağ Açısı (°)	XRD	YFK
C1-C2	1,395	1,403	C2-C1-N6	121,1	121,7
C1-C17	1,513	1,512	N6-C1-C17	116,1	117,7
C4-C10	1,518	1,512	C4-C3-H7	119,9	120,0
C20-O23	1,438	1,431	C10-C13-H14	109,5	111,1
C24-C25	1,396	1,404	C10-C13-H16	109,5	110,8
C25-C27	1,387	1,384	H14-C13-H16	109,5	108,0
C27-C11	1,408	1,412	C1-C17-C20	109,4	113,6
C29-C31	1,402	1,407	C17-C20-H21	110,3	111,0
C31-C34	1,471	1,465	C17-C20-O23	107,0	106,4
C34-N36	1,284	1,286	H21-C20-O23	110,3	110,4
O37-H38	0,953	0,969	C20-O23-C24	117,0	118,8

Optimize edilen molekülün MEP grafiği hesaplanmış ve Şekil 2.10' da resmedilmiştir. Şekil 2.10' daki farklı renkler, elektrostatik değerlerin farklılığını temsil etmek için kullanılır. OH grubunda oksijen atomuna bağlı hidrojenin pozitif bir yüke sahip olduğu için mavi renk ile gösterilirken, elektronca zengin olan oksijen ve fenil halkasının üzeri ise kırmızı veya turuncu renk ile tanımlanmıştır.

Şekil 2.10 : 4-[2-5(Etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim bileşiğinin moleküler elektrostatik potansiyel (MEP) şekli

3. DENEYSEL VE KURAMSAL ÇALIŞMALAR

3.1 Deneysel Çalışmalar

3.1.1 Materyal

Oksim eter moleküllerinin sentezinde asetofenon, bromoasetofenon, 2-asetonaftalin, potasyum klorür, hidroksilamin hidroklorür, etil asetat, etanol, 1-kloropropan (kloropropil), potasyum hidroksit ve dimetilsülfoksit ilgili firmalardan alınarak saflaştırma uygulanmaksızın kullanılmıştır.

3.1.2 Yöntem

Uv-Gör bölge spektrum ölçümleri Perkin Elmer Lambda 35 spektrofotometresinde, IR spektrum ölçümleri Perkin Elmer Spectrum Two FT-IR spektrofotometresinde alındı. NMR ölçümleri ise Giresun Merkezi Araştırma Laboratuvarında gerçekleştirilmiştir.

3.1.3 Oksim eter moleküllerinin sentezi

41,60 mmol keton (5,00 g asetofenon, 8,28 g bromoasetofenon, 7,08 g 2asetonaftalin), 49,92 mmol hidroksilamin hidroklorür (2,75 g) ve 49,92 mmol 1kloropropan (3,92 g) düz dipli bir balonda 50 mL DMSO içerisinde çözüldü. Bu çözeltiye, 20 g KOH' in 20 ml sudaki çözeltisi yaklaşık 15 dakika içerisinde damla damla ilave edildi. Reaksiyon geri soğutucu altında 60 °C de ve 2,5 saat süre ile karıştırılarak gerçekleştirildi. 40 mL tuz çözeltisi ve 160 mL etil asetat ile muamele edildikten sonra organik kısım ayrılarak, vakum altında çözücüsü uçuruldu ve sıvı yağımsı oksim eter molekülleri elde edildi [40].

<u>1-Fenil-etanon-O-propil-oksim (Fe-O-propil)</u>

Kapalı formülü: C₁₁H₁₅NO, verim: %57, M_A=117,247 g mol⁻¹

IR titreşim frekansları (cm⁻¹); v(NO): 927ş, v(CN): 1685oş, v(CO): 1048ş, v(CC): 1265oş, v(CH): 2939z

¹H NMR (DMSO-d₆, δ/ppm): 7,42 (t, 3H); 7,69 (q, 2H); 4,19 (s, 2H); 2,27 (t, 3H); 1,75 (m, 2H); 1,02 (t, 3H)

¹³C NMR (DMSO-d₆, δ/ppm); 154,48; 137,12; 129,12; 128,60; 126,23; 75,98; 22,80; 12,96; 10,72.

<u>1-(4-Bromo-fenil)-etanon-O-propil-oksim (Brfe-O-propil)</u>

Kapalı formülü: $C_{11}H_{14}NOBr$, verim: %56, $M_A = 256,143$ g mol⁻¹

IR titreşim frekansları (cm⁻¹); v(NO): 926ş, v(CN): 1674oş, v(CO): 1046oş, v(CC): 1242z, v(CH): 2963ş

¹H NMR (DMSO-d₆, δ/ppm): 7,79 (t, 2H); 7,36 (t, 2H); 4,19 (t, 2H); 2,58 (s, 3H); 1,76 (m, 2H); 0,96 (t, 3H)

¹³C NMR (DMSO-d₆, δ/ppm); 154,80; 152,02 131,89; 128,00; 127,50; 127,43; 126,01; 76,25; 23,75; 11,25;10,25.

1-Naftalin-2-il-etanon O-propil-oksim (Ne-O-propil)

Kapalı formülü: C₁₅H₁₇NO, verim: %86, M_A=227,307 g mol⁻¹

IR titreşim frekansları (cm⁻¹); v(NO): 926ş, v(CN): 1676ş, v(CO): 1068ş, v(CH): 2965ş

¹H NMR (DMSO-d₆, δ/ppm): 7,95 (q, 1H); 7,90(d, 1H) 7,89 (m, 1H); 7,85 (t, 1H); 7,52 (t,1H); 7,51 (m,2H); 4,25 (t, 2H); 2,39 (s, 3H); 1,83 (m, 2H); 1,05 (t, 3H)

¹³C NMR (DMSO-d₆, *δ*/ppm); 154,09; 128,44; 127,64; 127.56; 127,51; 127,48; 127,39; 75,81; 22,41; 12,44; 10,51.

Sentezlenen üç oksim eter moleküllerine ait sentez şeması Şekil 3.1' de resmedilmiştir.

Asetofenon

 CH_3

CH₃

Fe-O-propil

Br

Bromoasetofenon

2-Asetonaftalin

Ne-O-propil

Brfe-O-propil

3.2 Kuramsal Çalışmalar

3.2.1 Kullanılan programlar

3.2.1.1 Gaussian 09W

Tez çalışmasında Gaussian 09W paket programı kullanılmıştır [41]. Gaussian programı; atom veya moleküllerin enerjilerinin, geometrik optimizasyonlarının, enerjiye bağımlı olan titreşim frekanslarının ve dipol momentlerinin hesaplanmasında kullanılır. IR, Raman ve NMR spektrumlarına, termokimyasal özelliklere, bağ enerjilerine, atomal yüklere, elektron yoğunluğuna, elektronik geçişlerine gibi pek çok özelliğin atomlar ve moleküller için hesaplanmasına olanak sağlamaktadır. Tüm bu özellikler gaz fazında ve çözelti içinde hesaplanabilmektedir.

3.2.1.2 GaussView 5.0

Gaussian paket programları için giriş (input) dosyalarını hazırlamak ve gaussian çıktılarını görselleştirmek için hazırlanmış bir ara yüz programıdır. GaussView5.0 molekülleri görsel hale getirir ve moleküllerde değişiklik yapmamıza olanak sağlar.
Gaussian programı tarafından hesaplanan sonuçların (optimize edilmiş molekül yapıları, molekül orbitalleri, atomik yükleri, IR, Raman, NMR spektrumları) çıkış (output) dosyasından ulaşılması da bu ara yüz ile olur.

3.2.2 Taban kümenin belirlenmesi

Literatürde sentezlediğimiz üç molekülün yapısına uygun ve deneysel bağ uzunlukları bilinen 4-[2-5(-etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim molekülü seçilerek taban küme taraması yapılmıştır. En küçük taban küme, STO 3G ile başlayıp sırası ile 3-21G, 6-31G, 6-31G(d,p), 6-31G++(d,p), 6-311G, 6-311G(d,p), 6-311G++(d,p) ve 6-311G++(2d,p) ile sonlandırılmıştır. Optimizasyonu gerçekleştirilerek bazı bağ uzunlukları Çizelge 3.1'de listelenmiştir.

Çizelge 3.1 : 4-[2-5(Etilpridin-2-propil)etoksi] benzaldehit oksim molekülünün seçilmiş bağ uzunluklarının deneysel ve kuramsal değerleri.

Bağ Uzunluğu(Å)	XRD	STO 3G	3-21G	6-31G	6-31G(d- p)	6-31 G++ (d,p)	6- 311G	6-311 G(d,p)	6-311G++ (d,p)	6-311G++ (2d,p)
C1-C2	1,395	1,416	1,400	1,405	1,403	1,406	1,403	1,400	1,401	1,398
C1-C17	1,513	1,549	1,515	1,512	1,514	1,515	1,511	1,514	1,512	1,512
C4-C10	1,518	1,542	1,516	1,514	1,512	1,509	1,513	1,510	1,512	1,509
C20-O23	1,438	1,482	1,470	1,464	1,430	1,434	1,466	1,432	1,431	1,432
C24-C25	1,396	1,428	1,408	1,404	1,403	1,404	1,401	1,400	1,400	1,397
C25-C27	1,387	1,397	1,386	1,390	1,387	1,388	1,389	1,385	1,384	1,383
C26-C29	1,391	1,403	1,389	1,394	1,391	1,394	1,393	1,389	1,393	1,387
C27-C31	1,408	1,424	1,407	1,411	1,406	1,408	1,409	1,404	1,410	1,402
C29-C31	1,402	1,420	1,404	1,408	1,404	1,405	1,406	1,401	1,404	1,398
C34-N36	1,284	1,342	1,289	1,293	1,282	1,282	1,290	1,277	1,286	1,274
O37-H38	0,953	1,032	0,996	0,978	0,966	0,966	0,972	0,962	0,969	0,964
C1-N6	1,351	1,391	1,305	1,353	1,340	1,342	1,352	1,337	1,340	1,335
C3-C4	1,390	1,415	1,403	1,408	1,401	1,404	1,404	1,399	1,398	1,396
C4-C5	1,402	1,414	1,397	1,401	1,397	1,395	1,398	1,394	1,397	1,392
C5-N6	1,342	1,388	1,349	1,351	1,339	1,342	1,351	1,337	1,339	1,336
C17-C20	1,527	1,559	1,528	1,523	1,522	1,522	1,521	1,520	1,523	1,518
O23-C24	1,376	1,415	1,380	1,385	1,361	1,362	1,388	1,359	1,360	1,359
C24-C26	1,401	1,425	1,403	1,406	1,404	1,404	1,403	1,403	1,402	1,400
N36-O37	1,408	1,458	1,479	1,462	1,406	1,408	1,457	1,403	1,408	1,409
$\mathbb{R}^2$		0,958	0,891	0,945	0,972	0,971	0,950	0,972	0,973	0,975

En küçük taban küme, STO 3G ile başlayıp 6-311++G(2d,p) taban kümesine gidildikçe, hesaplanan bağ uzunluklarının deneysel değerlere daha yakın sonuçlar verdiği gözlenmiştir (Çizelge 3.1). Moleküle ait deneysel değere karşılık kuramsal değerlerin regrasyon analizi yapıldığında sırası ile 0,958, 0,891, 0,945, 0,972, 0,971, 0,950, 0,972, 0,973 ve 0,975 $\mathbb{R}^2$ değerleri elde edilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda

6-311++G(2d,p) taban kümesinin hesaplama süresini de uzatacağı düşünüldüğünden 6-311++G(d,p) taban kümesi ile çalışılmaya karar verilmiştir. Seçilen moleküle ait optimize yapı Şekil 3.2'de gösterilmiştir.

Şekil 3.2 : 4-[2-5(-etilpridin-2-propil)etoksi]benzaldehit oksim bileşiğinin optimize molekül yapısı

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1 Konformasyon Analizi

Moleküllerin en olası optimize yapılarına karar verebilmek için ilk olarak izomer çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Oksim eter moleküllerinde gözlenen *-anti ve -syn* izomerleri karşılaştırılmıştır. Çizelge 4.1 incelendiğinde *-anti* izomerlerin, sentezlenen üç oksim eter moleküllerinde daha düşük enerjiye sahip ve daha kararlı yapıda oldukları belirlenmiştir. Moleküllere ait optimize yapıların belirlenmesinde *-anti* izomerler dikkate alınmıştır.

Sentezlenen Moleküller	Anti İzomer (KJ/mol)	Syn İzomer (KJ/mol)
Fe-O-propil	0	13,1
Brfe-O-propil	0	11,3
Ne-O-propil	0	89,2

Çizelge 4.1 : Moleküllerin-anti ve -syn izomerlerinin enerji karşılaştırılması.

Moleküllere ait -anti ve -syn izomerlerin optimize yapıları Şekil 4.1' de resmedilmiştir.

Şekil 4.1 : Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerine ait (E) anti- ve (Z) syn- izomerlerinin optimize molekül yapıları

İkinci olarak ise Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin en uygun geometrilerinin bulunabilmesi için α ve β ile belirlenen dihedral açılarda potansiyel enerji yüzey taraması (PES) gerçekleştirilmiştir. Taramanın 10'ar derece arttırılarak 36 adımda tamamlanmasıyla enerji diyagramları oluşturulmuştur.

Fe-O-Propil ve Brfe-O-Propil molekülleri için yapılan konformer analizlerinde toplam enerji, tarama koordinatına karşılık gelen enerji diyagramları, C5-C6-C7-N1 (α) ve C7-N1-O1-C9 (β) bağlarının dönmesi ile oluşan dihedral açıları dikkate alınarak Şekil 4.2 ve 4.3' te resmedilmiştir.

Enerji diyagramlarından en kararlı moleküllere ait α ve β bağlarının dönmesi ile oluşacak dihedral açılar, Fe-O-Propil molekülü için 168 ile 179,8° ve Brfe-O-Propil molekülünde ise 123,0 ile 179,6° olarak hesaplanmıştır.

Şekil 4.2 : Fe-O-propil molekülünün potansiyel enerji grafikleri, a) α , b) β

Şekil 4.3 : Brfe-O-propil molekülünün potansiyel enerji grafikleri, a) α , b) β Ne-O-propil molekülünün C9-C10-C12-N1 (α) ve C12-N1-O1-C13 (β) bağlarının dönmesi ile oluşacak dihedral açıları hesaplanarak grafiğe geçirilip Şekil 4.4'te resmedilmiştir. Enerji diyagramlarından en kararlı moleküllere ait α ve β bağlarının dönmesi ile oluşacak dihedral açılar 149,7 ve 180,0° olarak hesaplanmıştır. Tüm kuramsal hesaplamalar konformasyon analizi sonucunda kararlılığı en fazla olan moleküllerin yapılarına göre optimize edilerek yapılmıştır.

Şekil 4.4 : Ne-O-propil molekülünün potansiyel enerji grafikleri, a) α , b) β

4.2 Optimize Molekül Yapıları

Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerine ait optimize molekül yapıları Şekil 4.5' te resmedilmiştir.

Şekil 4.5 : Sentezlenen oksim eter moleküllerinin optimize yapıları a) Fe-O-propil, b) Brfe-O-propil ve c) Ne-O-propil

Sentezlenen üç molekülün, PES analizi ile belirlenen kararlı yapılarıyla optimize edildikten sonra bağ uzunluğu, bağ açısı ve dihedral açıları teorik olarak hesaplanmıştır.

Oksim eter moleküllerinde bulunan C=N (imin) ve N-O grupları en belirleyici bağ uzunluğuna sahiptir. Tek bağlı N-O bağ uzunlukları, Fe-O-propil için 1,096 Å, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil için 1,392 Å olarak hesaplanmıştır. Çift bağlı C=N bağ uzunlukları, Brfe-O-propil için 1,286 Å, Fe-O-propil ve Ne-O-propil için 1,287 Å olarak hesaplanmıştır. Oksim eter grubuna fenil grubu yerine naftalin ve bromo-fenil grubu eklendiğinde N-O bağının uzadığı gözlemlenmiştir. Moleküllere ait tüm bağ uzunluğu, bağ ve dihedral açıları Çizelge 4.2'de listelenmiştir.

Çizelge 4.2 : Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerine ait hesaplanan bağ uzunluğu, bağ açıları ve dihedral açılar.

Bağ Uzunluğu (Å)	6-311G++(d,p)	Bağ Açısı (°)	6-311G++(d,p)					
	Fe-O-propil							
C6-C1	1,402	C8-C7-C6	122,7					
C1-C2	1,395	C7-C6-C5	120,3					
C2-C3	1,390	C6-C5-C4	121,0					
C3-C4	1,397	C5-C4-C3	120,5					
C4-C5	1,388	C4-C3-C2	119,2					
C5-C6	1,408	C3-C2-C1	120,4					

Bağ Uzunluğu (Å)	6-311G++(d,p)	Bağ Açısı (°)	6-311G++(d,p)
C6-C7	1,489	C2-C1-C6	121,1
C7-C8	1,507	C8-C7-N1	121,3
C7-N1	1,287	C7-N1-O1	112,2
N1-O1	1,096	N1-O1-C9	109,7
O1-C9	1,096	C6-C7-N1	116,0
C9-C10	1,520	C1-C6-C7	121,9
		C9-C10-C11	112,0
		Dihedral Açı (°)	6-311++G(d,p)
		C8-C7-N1-O1	179,9
		C3-C2-C9-C10	179,4
		C5-C6-C9-C10	179,3
		C7-N1-C9-C10	179,9
	Brf	e-O-propil	
C6-C1	1,401	C8-C7-C6	120,1
C1-C2	1,394	C7-C6-C5	121,2
C2-C3	1,389	C6-C5-C4	1212
C3-C4	1,394	C5-C4-C3	119,3
C4-C5	1,388	C4-C3-C2	120,9
C5-C6	1,405	C3-C2-C1	119,2
C6-C7	1,486	C2-C1-C6	121,4
C7-C8	1,507	C8-C7-N1	124,0
C7-N1	1,286	C7-N1-O1	113,3
N1-O1	1,392	N1-O1-C9	109,7
O1-C9	1,436	C6-C7-N1	115,9
C9-C10	1,520	C1-C6-C7	120,8
C10-C11	1,532	C1-C6-C5	118,0
Br1-C3	1,917	C2-C1-C1H	118,3
		C1H-C1-C6	120,4
		C9-C10-C11	111,9
		Br1-C3-C4	119,5
		Br1-C3-C2	119.,6
		Dihedral Açı (°)	6-311++G(d,p)
		C5-C6-C9-O1	169,0
		C7-N1-C2-C3	-20,3
		C2-C3-C4-C5	-180,0
		C7-N1-C5-C6	165,6
		C8-C7-C9-C10	-179,8
		C3-C2-C11-C10	162,6
	Ne	-O-propil	100.0
C7-C8	1,422	C1-C2-C3	122,0
C2-C7	1,428	C2-C7-C6	119,0
C2-C3	1,419	C3-C2-C7	118,8
C3-C4	1,376	C7-C8-C9	121,4
C4-C5	1,414	H2-C15-H3	107,7
C5-C6	1,376	01-N1-C12	113,7
C6-C7	1,417	NI-01-C13	109,6
C8-C9	1,368	HI-CI3-OI	109,1
NI-OI	1,392	H2-C13-O1	109,1
C9-C10	1,428	C4-C3-C3H	120,3
NI-CI2	1,287	C5-C4-C4H	119,6
01-C13	1,436	C4-C5-C5H	119,6
CI4-HI	1,095	C9-C8-C8H	119,9
C14-H2	1,095	HI-CI1-C12	110,8
CI5-HI	1,092	H2-C11-C12	110,4
C15-H2	1,094	H3-C11-C12	110,4

Çizelge 4.2 (devam) : Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerine ait hesaplanan bağ uzunluğu, bağ açıları ve dihedral açılar.

Bağ Uzunluğu (Å)	6-311G++(d,p)	Bağ Açısı (°)	6-311G++(d,p)
C15-H3	1,094	N1-C12-C10	115,9
C10-C12	1,485	N1-C12-C11	124,1
C11-C12	1,507	H1-C13-C14	111,3
C13-C14	1,520	H2-C13-C14	1113
C14-C15	1,532	H1-C14-C13	108,9
		C1-C10-C12	121,0
		C9-C10-C12	120,6
		С10-С9-С9Н	118,4
		C10-C12-C11	119,9
		Dihedral Açı (°)	6-311+G(d,p)
		C8-C9-O1-C13	-179,9
		N1-O1-C14-C15	180,0
		C5-C6-C7-C8	180,0

Çizelge 4.2 (devam) : Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerine ait hesaplanan bağ uzunluğu, bağ açıları ve dihedral açılar.

Oksim eter gruplarına ait bağ açıları, Fe-O-propil bileşiği (C7-N1-O1) için 112,2°, Brfe-O-propil bileşiği (C7-N1-O1) için 113,3°, Ne-O-propil bileşiği (C12-N1-O1) için 113,7° olarak hesaplanmıştır. Bu sonuçlar tüm moleküllerde azot atomunun sp² hibritleşmesi yaptığını doğrulamaktadır.

4.3 Spektroskopik Özelliklerin İncelenmesi

4.3.1 IR spektroskopisi

Deneysel spektrumlarda moleküllere ait tüm titreşim modlarının gözlenmesi mümkün olmamaktadır. Bu nedenle kuramsal IR hesaplamaları moleküllerdeki titreşim türlerinin belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Oksim molekülleri için en belirleyici titreşim frekansları OH, NO, CN gerilme titreşimleridir. Oksim eter moleküllerine ait en belirgin titreşim frekansları ise NO ve CN gerilme titreşimleridir. Infrared ölçümlerine bakarak, keton bileşiklerinin yapısında bulunan karbonil grubu yerine imin grubunun (C=N) geçmesi, NO ve OH gerilme titreşimlerinin gözlenmesi oksim moleküllerinin elde edildiğinin en büyük kanıtıdır. Oksim molekülünde gözlenen hidroksil protonuna ait pikin oksim eter bileşiğinin IR spektrumunda gözlenmemesi ve yerine bir alkil grubu geçerek C-O gerilme titreşiminin 1100-1000 cm⁻¹ aralığında gözlenmesi de oksim eter molekülüne geçildiğinin kanıtıdır.

Moleküllere ait kuramsal IR spektrum değerleri YFK/B3LYP ve 6-311G++(d,p) taban kümesinde gerçekleştirilmiş olup, deneysel sonuçlara göre gözlemlenen bazı sapmaları ortadan kaldırmak için hesaplanmış frekanslar skala faktörü ile çarpılmıştır. Skala faktörü olarak B3LYP/6-311++G(d,p) taban kümesinde, 4000-

1700 cm⁻¹ aralığı için 0,958; 1700-400 cm⁻¹ aralığı için 0,978 çarpanları kullanılmıştır [42,43].

Fe-O-propil molekülü 28 atoma sahip ve 78 titreşim hareketi gözlenmektedir. Moleküle ait deneysel gerilme titreşim değerleri vCN, vCO ve vNO sırasıyla, 1685 cm⁻¹, 1048 cm⁻¹, 927 cm⁻¹ olarak gözlemlenmiştir. Bu grupların 6-311G++(d,p) taban kümesinde 1631 cm⁻¹, 1043 cm⁻¹, 928 cm⁻¹ değerlerinde hesaplanmıştır. Fe-O-propil molekülüne ait aromatik C-H grupları deneysel olarak 3053-2965 cm⁻¹ aralığında gözlenirken, teorik değerleri 3050-2963 cm⁻¹ aralığında hesaplanmıştır. Alkil grubuna ait alifatik C-H ölçülen değerleri 2939-2880 cm⁻¹ aralığında gözlenirken, teorik değerleri 2935-2883 cm⁻¹ aralığında hesaplanmıştır. Deneysel ve teorik değerlerin birbirine çok yakın çıkması hesaplamalarda seçilen yöntem ve taban kümenin doğruluğunu desteklemektedir (Çizelge 4.3).

Titreșim	Grup	Denevsel	Skalasız	Skala	Siddet
Modu		j			,
15	δCO _{C9-01}		458	448	6
17	δCN_{C7-N1}	529oş	515	504	20
18	$\gamma CH_{fen} + \gamma CH_{C8-H2}$	558ş	573	560	11
20	$\delta CC_{fen} + \delta NO_{N1-O1}$		663	648	10
21	γCH_{fen}	692ş	705	689	41
23	$\gamma \mathrm{CH}_{\mathrm{fen}}$	759ş	776	759	40
24	δCC_{C7-C8}		786	769	11
27	$\delta CC_{C9-C10} + \gamma CH_{C11-H}$		913	893	5
28	γCH_{fen}		932	911	5
29	vNO _{N1-O1}	927ş	949	928	146
32	$\gamma CH_{C8-H1} + \gamma CH_{C8-H3}$	977oş	1008	986	28
34	$vCC_{C10-C11} + \delta CH_{C8-H}$	998ş	1041	1018	108
37	$vCO_{C9-O1} + \delta CC_{C7-C8}$	1048ş	1066	1043	235
39	$\delta CH_{fen} + \delta CH_{C8-H1} + \delta CH_{C8-H2}$		1110	1086	7
40	$vCC_{C9-C10} + \delta CH_{fen}$		1155	1130	5
46	$vCC_{C6-C7} + \delta CH_{C9-H} + \delta CH_{C10-H}$	1265oş	1321	1292	26
47	$vCC_{C6-C7} + \delta CC_{fen} + \delta CH_{C9-H} + \delta CH_{C10-H}$	1317z	1330	1301	16
50	$\gamma CH_{C8-H1+} \gamma CH_{C8-H2} + \gamma CH_{C8-H3}$	1369oş	1402	1371	18
51	$\gamma CH_{C9-H} + \gamma CH_{C11-H}$		1413	1382	8
52	$\gamma CH_{C9-H} + \gamma CH_{C11-H}$	1383z	1419	1388	19
53	$\delta CC_{fen} + \delta CH_{C8-H1} + \delta CH_{C8-H2} + \delta CH_{C8-H3}$		1473	1441	7
55	$\gamma CH_{C8-H1+} \gamma CH_{C8-H2} + \gamma CH_{C8-H3}$	1447oş	1493	1460	11
57	$\gamma CH_{C11-H1+} \gamma CH_{C11-H2} + \gamma CH_{C11-H3}$	,	1502	1469	8
59	$\gamma CH_{C9-H} + \gamma CH_{C10-H} + \gamma CH_{C11-H1}$	1498z	1524	1490	23
60	$vCC_{C6-C7} + \delta CH_{fen}$		1526	1492	5
63	vCN _{C7-N1}	1685os	1668	1631	7
64	$vCH_{C9-H1} + vCH_{C9-H2}$	2880z	3009	2883	36
65	$\nu CH_{C11-H1} + \nu CH_{C11-H2} + \nu CH_{C11-H3}$		3024	2897	33
66	$vCH_{C10-H1} + vCH_{C10-H2}$		3031	2904	46
67	$\nu CH_{C8-H1} + \nu CH_{C8-H2} + \nu CH_{C8-H3}$		3033	2906	8

Çizelge 4.3 : Fe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve işaretlemeleri.

Titreşim Modu	Grup	Deneysel	Skalasız	Skala	Şiddet
68	vCH _{C9-H} + vCH _{C10-H}		3042	2914	9
69	$\nu CH_{C9-H} + \nu CH_{C10-H} + \nu CH_{C11-H1} + \nu CH_{C11-H2}$	2939z	3064	2935	9
70	$\nu CH_{C10-H1} + \nu CH_{C10-H2} + \nu CH_{C11-H1} + \nu CH_{C11-H2}$		3088	2958	73
71	vCH _{C11-H3}	2965z	3093	2963	36
72	νCH_{C8-H1}		3096	2966	14
73	νCH _{C8-H3}		3148	3016	6
75	νCH_{fen}		3171	3038	10
76	vCH _{fen}	3053z	3184	3050	24
77	νCH_{fen}		3192	3058	13

Çizelge 4.3 (devam): Fe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve işaretlemeleri.

y:yayvan, ş:şiddetli, oş: orta şiddetli, z:zayıf, çz: çok zayıf, Skala faktörü B3LYP/6-311++G(d,p) taban kümesinde, 4000-1700 cm $^{-1}$ aralığı için 0,958; 1700-400 cm $^{-1}$ aralığı için 0,978v:gerilme, δ :düzlem içi, γ :düzlem dışı eğilme, fen=fenil

Fe-O-propil molekülü için deneysel ve teorik IR spektrumlarının karşılaştırılması Şekil 4.6' da gösterilmiştir.

Şekil 4.6 : Fe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal IR spektrumları

Brfe-O-propil molekülü 28 atoma sahip ve 78 titreşim hareketi gözlenmektedir. Moleküle ait deneysel, karakteristik gerilme titreşimleri vCN, vCO ve vNO sırasıyla, 1674 cm⁻¹, 1046 cm⁻¹, 926 cm⁻¹ olarak gözlemlenmiştir. Bu grupların teorik değerleri 1629 cm⁻¹, 1042 cm⁻¹, 929 cm⁻¹olarak hesaplanmıştır. Brfe-O-propil molekülünde alkil grubuna ait alifatik C-H ölçülen değerleri, 2963-2876 cm⁻¹ aralığında gözlenirken, teorik değerleri 2964-2885 cm⁻¹ aralığında hesaplanmıştır (Çizelge 4.4).

Çizelge 4.4 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve işaretlemeleri.

Titreşim Modu	Grup	Deneysel	Skalasız	Skala	Şiddet
16	δCO _{C9-01}		410	401	9
18	γCH_{fen}	495z	474	464	7
20	$\delta NO_{N1\text{-}O1} + \delta CC_{C6\text{-}C7}$		521	510	34
21	γCH_{fen}	560z	565	553	12
26	$\delta CC_{fen} + \delta CC_{C7-C8}$	761ş	792	775	8

Titreșim	Grup	Deneysel	Skalasız	Skala	Şiddet
Modu	CII	•	022	015	15
27	$\gamma C \Pi_{\text{fen}}$		033 045	815	15
20 20	$\gamma C \Pi_{fen}$		014	820 804	55 5
30 21	0CHC11-H3 +0CCC10-C11	026	914	894	) 101
31 24	VINU _{N1-01}	920ş	950	929	181
54 25	0CCC10-C11 +0CINC7-N1	9790ş	1010	988	22
35	oUC _{fen}	1026	1023	1000	40
36	$VCC_{C10-C11} + \gamma CH_{C1-H}$	10260ş	1042	1019	118
37	$\gamma CH_{C8-H1} + \gamma CH_{C8-H2} + \gamma CH_{C8-H3}$	1046	1054	1031	6
38	vCO _{C9-01}	1046oş	1065	1042	274
39	vCC _{fen}		1083	1059	13
40	$vCC_{C6-C7} + \delta CH_{fen}$		1105	1081	18
41	δCH_{fen}		1136	1111	5
42	$vCC_{C9-C10} + \delta CH_{fen}$		1155	1130	6
46	$vCC_{fen} + \delta CH_{C9-H} + \delta CH_{C10-H}$	1242z	1314	1285	5
48	$\delta CH_{fen} + \delta CC_{C6-C7}$		1323	1294	16
49	$\delta CH_{fen} + \delta CC_{C6-C7}$		1330	1301	23
51	vCC _{C7-C8}		1400	1369	11
52	vCC _{C9-C10}		1412	1381	11
53	vCC _{C10-C11}		1418	1387	17
54	$\delta CH_{C8H} + \delta CH_{C9-H} + \delta CH_{fen}$		1424	1393	18
56	$\delta CH_{C8-H1} + \delta CH_{C8-H2} + \delta CH_{C8-H2}$	1448ş	1493	1460	11
58	$\gamma CH_{C11-H1} + \gamma CH_{C11-H2} + \gamma CH_{C11-H3}$	1494oş	1502	1469	8
60	δCH_{fen}		1518	1485	60
61	$\gamma CH_{C9-H} + \gamma CH_{C10-H} + \gamma CH_{C11-H}$		1523	1489	15
63	vCC _{fen}	1599oş	1624	1588	11
64	vCN _{C7-N1}	1674oş	1666	1629	17
65	$\nu CH_{C9-H1} + \nu CH_{C9-H2}$	2876oş	3011	2885	34
66	$vCH_{C11-H1} + vCH_{C11-H2} + vCH_{C11-H3}$		3024	2897	34
67	$vCH_{C10-H1} + vCH_{C10-H2}$		3031	2904	48
68	$vCH_{C8-H1} + vCH_{C8-H2} + vCH_{C8-H3}$		3033	2906	7
69	$vCH_{C9-H} + vCH_{C10-H}$		3044	2916	8
70	$vCH_{C9-H} + vCH_{C10-H} + vCH_{C11-H1} + vCH_{C11-H2}$	2933os	3065	2936	8
71	$vCH_{C9-H} + vCH_{C10-H} + vCH_{C11-H1} + vCH_{C11-H2}$	,	3089	2959	72
72	vCH _{C8-H1} + vCH _{C8-H2} + vCH _{C8-H3}	2963ş	3094	2964	14
73	vCH _{C11-H3}	,	3094	2964	36
74	$vCH_{C8-H1} + vCH_{C8-H3}$		3152	3020	5

Çizelge 4.4 (devam): Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve işaretlemeleri.

y:yayvan, ş:şiddetli, oş: orta şiddetli, z:zayıf, çz: çok zayıf, Skala faktörü B3LYP/6-311++G(d,p) taban kümesinde, 4000-1700 cm $^{-1}$ aralığı için 0,958; 1700-400 cm $^{-1}$ aralığı için 0,978v:gerilme, δ :düzlem içi, γ :düzlem dışı eğilme, fen=fenil

Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal IR spektrumlarının karşılaştırıldığı Şekil 4.7 incelendiğinde titreşim bandlarının hemen hemen üst üste çakıştığı, değerlerin birbirine çok yakın olduğu gözlenmektedir.

Şekil 4.7 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal IR spektrumları

Ne-O-propil molekülü 34 atoma sahip ve 96 titreşim hareketi gözlenmektedir. Moleküle ait deneysel gerilme titreşim değerleri vCN, vCO ve vNO sırasıyla, 1676 cm⁻¹, 1068 cm⁻¹, 926 cm⁻¹ olarak gözlemlenmiştir. Bu grupların titreşim frekans değerleri 1623 cm⁻¹, 1041 cm⁻¹, 923 cm⁻¹ olarak hesaplanmıştır. Ne-O-propil molekülüne ait aromatik C-H gerilme titreşiminin deneysel değeri 3055 cm⁻¹ iken hesaplanan teorik değeri 3054 cm⁻¹' dir (Çizelge 4.5).

Titreşim Modu	Grup	Deneysel	Skalasız	Skala	Şiddet
17	δCO _{C13-O1}		422	413	11
19	γCH_{naf}	476oş	484	473	15
21	$\delta CC_{C11-C12}$	517ş	510	499	15
24	$\delta CC_{naf} + \delta NO_{N1-O1}$	586ş	599	586	17
27	δCN _{C12-N1}	742ş	746	730	6
28	γCH_{naf}	770oş	760	743	43
32	γCH_{fen}	830ş	838	820	25
33	γCH_{naf}		875	856	22
34	$\delta CC_{naf} + \delta CC_{C14-C15}$	861ş	876	857	46
36	γCH_{naf}	892oş	909	889	10
38	vNO _{N1-O1}	926ş	944	923	111
40	$\delta CH_{naf} + \delta CC_{C10\text{-}C12}$	973oş	973	952	17
43	δCN_{C12-N1}	997ş	1006	984	52
45	vCC _{C14-C15}		1044	1021	145
47	vCO _{C13-O1}	1068ş	1064	1041	298
48	$\delta CH_{naf} + \delta CH_{C11-H1}$		1097	1073	11
49	$\delta CH_{naf} + \delta CH_{C14\text{-}H} + \delta CH_{C15\text{-}H}$	1132ş	1149	1124	8
50	$\delta CH_{naf} + \delta CH_{C14\text{-}H} + \delta CH_{C15\text{-}H}$		1159	1134	6
54	δCH_{naf}		1223	1196	11
55	δCH_{naf}	1235oş	1262	1234	5
57	δCH_{naf}	1277oş	1292	1264	7

Çizelge 4.5 : Ne-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve işaretlemeleri.

Titreşim Modu	Grup	Deneysel	Skalasız	Skala	Şiddet
59	$\delta CH_{naf} + \delta CH_{C13-H} + \delta CH_{C14-H}$		1329	1300	40
63	$\gamma CH_{C11\text{-}H1} + \gamma CH_{C11\text{-}H2} + \gamma CH_{C11\text{-}H3}$	1379ş	1401	1370	19
63	$\gamma CH_{C11\text{-}H1} + \gamma CH_{C11\text{-}H2} + \gamma CH_{C11\text{-}H3}$	1379ş	1401	1370	19
64	$\gamma CH_{C13\text{-}H} + \gamma CH_{C14\text{-}H} + \gamma CH_{C15\text{-}H}$		1413	1382	19
66	$\gamma CH_{C13-H} + \gamma CH_{C15-H}$		1420	1389	18
70	$\delta CH_{C11\text{-}H1} + \delta CH_{C11\text{-}H2} + \delta CH_{C11\text{-}H3}$	1461ş	1495	1462	10
72	$\gamma CH_{C15-H1} + \gamma CH_{C15-H2} + \gamma CH_{C15-H3}$		1503	1470	8
74	$\gamma CH_{C13-H} + \gamma CH_{C14-H2} + \gamma CH_{C15-H2}$	1483ş	1523	1489	25
75	δCH_{naf}		1537	1503	8
78	vCN _{C12-N1}	1676ş	1659	1623	10
80	$vCH_{C13-H1} + vCH_{C13-H2}$	2886oş	3010	2884	40
81	$vCH_{C15\text{-}H1} + vCH_{C15\text{-}H2} + vCH_{C15\text{-}H3}$		3023	2896	36
82	$vCH_{C14-H1} + vCH_{C14-H2}$		3031	2904	46
83	vCH _{C11-H}		3037	2909	11
84	$vCH_{C13-H} + vCH_{C14-H}$	2924z	3043	2915	8
85	$vCH_{C13-H} + vCH_{C14-H} + vCH_{C15-H}$	2937oş	3064	2935	8
86	vCH _{C11-H2} + vCH _{C11-H3}		3085	2955	8
87	$vCH_{C14-H} + vCH_{C15-H}$		3088	2958	77
88	vCH _{C15-H1}	2965ş	3093	2963	37
90	vCH _{naf}	3018çz	3160	3027	5
91	vCH _{naf}		3163	3030	8
92	vCH _{C11-H1}		3164	3031	5
92	vCH _{C11-H1}		3164	3031	5
93	vCH _{naf}		3175	3042	25
94	vCH _{naf}		3184	3050	11
95	vCH_{naf}	3055s	3188	3054	23

Çizelge 4.5 (devam): Ne-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal frekans değerleri ve işaretlemeleri.

y:yayvan, ş:şiddetli, oş: orta şiddetli, z:zayıf, çz: çok zayıf, Skala faktörü B3LYP/6-311++G(d,p) taban kümesinde, 4000-1700 cm ⁻¹aralığı için 0,958; 1700-400 cm ⁻¹aralığı için 0,978 v:gerilme, δ:düzlem içi, γ:düzlem dışı eğilme, naf=naftelin

Ne-O-propil molekülüne ait IR spektrumlarının deneysel ve kuramsal karşılaştırmaları Şekil 4.8' de resmedilmiştir.

Şekil 4.8 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal IR Spektrumları

Sentezlenen Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin deneysel ve kuramsal frekans hesaplamalarının regrasyon analizi yapıldığında sırası ile 0,9995, 0,9996 ve 0,9998 R² değerleri elde edilmiştir. Bu sonuç, kuramsal değerlerin uygun deneysel değerlere atamalarının yapıldığını göstermektedir.

4.3.2 NMR spektroskopisi

NMR spektroskopisi organik bileşiklerin yapı analizi tayininde kullanılan önemli tekniklerden birisidir. ¹H ve ¹³C NMR kimyasal kayma değerlerinden yararlanılarak gerçekleştirilir. Moleküllerin ¹H ve ¹³C NMR kimyasal kayma değerlerinin ölçümleri DMSO içerisinde alınmıştır. Sentezlenmiş olan üç molekülün optimize molekül yapıları üzerinden, ¹H ve ¹³C NMR kimyasal kayma değerleri Ölçümden Bağımsız Atomik Orbital (Gauge-Independent Atomic Orbital: GIAO) metodu [44,45] kullanılarak hesaplanmıştır. Kuramsal hesaplamalar, YFK/B3LYP ve 6-311G++(d,p) taban kümesi ile DMSO çözeltisinde gerçekleştirilmiştir.

Fe-O-propil, Brfe-O-propil, Ne-O-propil moleküllerinin DMSO varlığında hesaplanan ¹H ve ¹³C kayma değerleri sırasıyla Çizelge 4.6-4.8' de listelenmiştir. Sentezi gerçekleştirilen moleküllerin ¹H ile ¹³C NMR spektrumlarının deneysel ve kuramsal verilerinin karşılaştırılması EK A' da verilmiştir.

Fe-O-propil molekülü 10 alifatik, 5 aromatik hidrojen atomu ve 6 aromatik, 5 alifatik karbon atomu içermektedir. Fe-O-propil molekülündeki ¹H NMR spektrumundaki aromatik hidrojenler 7,69-7,42 ppm aralığında çoklu, alifatik hidrojenler 4,19-1,02 ppm aralığında ikili sinyaller olarak ölçülmüştür. ¹³C NMR spektrumunda imin (C=N) grubuna ait karbon atomu 154,48 ppm, aromatik karbonlar 137,12-126,23 ppm aralığında ve alifatik karbonlar 75,98-10,72 ppm aralığında ölçülmüştür.

Aromatik hidrojenler 8,28-7,56 ppm aralığında ve alifatik hidrojenler 4,14-0,85 ppm aralığında hesaplanmıştır. İmin grubuna ait karbon atomu 161,28 ppm, aromatik karbonlar 143,17-129,23 ppm aralığında ve alifatik karbonlar 80,09-9,53 ppm aralığında hesaplanmıştır (Çizelge 4.6).

Atom	Deneysel	6-311G ++ (d,p)	Atom	Deneysel	6-311G ++ (d,p)		
	^{1} H NM	IR	¹³ C NMR				
C2 <u>H</u>		7,65	C1	128,60	131,52		
C3 <u>H</u>	7,42	7,57	C2	129,12	133,39		
C4 <u>H</u>		7,56	C3	126,23	134,01		
C1 <u>H</u>	7.00	7,75	C4	129,12	132,56		
C5 <u>H</u>	7,09	8,28	C5	128,60	129,23		
C8 <u>H1</u>		1,85	C6	137,12	143,17		
C8 <u>H2</u>	2,27	2,06	C7	154,48	161,28		
C8 <u>H3</u>		3,08	C8	12,96	11,41		
C9 <u>H1</u>	4 10	4,14	C9	75,98	80,09		
C9 <u>H2</u>	4,19	4,07	C10	22,80	24,52		
C10 <u>H1</u>	1 75	1,77	C11	10,72	9,53		
C10 <u>H2</u>	1,75	1,76					
C11 <u>H1</u>		0,85					
C11 <u>H2</u>	1,02	0,86					
C11 <u>H3</u>		1,19					

Çizelge 4.6 : Fe-O-propil bileşiğinin ¹H ve ¹³C kimyasal kayma değerleri.

Brfe-O-propil molekülü 10 alifatik, 4 aromatik hidrojen ve 6 aromatik, 5 alifatik karbon atomu içermektedir. Brfe-O-propil molekülündeki ¹H NMR spektrumundaki aromatik hidrojenler 7,79-7,36 ppm aralığında çoklu, alifatik hidrojenler 4,19-0,96 ppm aralığında ikili sinyaller olarak ölçülmüştür. Kuramsal değerler ise, aromatik hidrojenler 8,25-7,59 ppm aralığında ve alifatik hidrojenler 4,11-0,85 ppm aralığında hesaplanmıştır. İmin grubuna ait karbon atomu 160,34 ppm, aromatik karbonlar 143,76-133,61 ppm ve alifatik karbonlar 80,44-9,75 ppm olarak hesaplanmıştır. ¹³C NMR spektrumunda imin (C=N) grubuna ait karbon atomu 154,80 ppm, aromatik karbonlar 152,02-126,01 ppm ve alifatik karbonlar 76,25-10,25 ppm aralığında ölçülmüştür (Çizelge 4.7).

Atom	Deneysel	6-311G ++ (d,p)	Atom	Deneysel	6-311G ++(d,p)
	¹ H NM	1R		¹³ C N	MR
C2 <u>H</u>	7.26	7,65	C1	127,43	133,71
C4 <u>H</u>	7,30	7,57	C2	128,00	136,71
C1 <u>H</u>	7 70	7,75	C3	131,89	136,13
C5 <u>H</u>	1,19	8,25	C4	126,01	135,26
C8 <u>H1</u>		1,85	C5	127,50	133,61
C8 <u>H2</u>	2,58	2,06	C6	152,02	143,76
C8 <u>H3</u>		3,13	C7	154,80	160,34
C9 <u>H1</u>	4 10	4,09	C8	10,25	10,99
C9 <u>H2</u>	4,19	4,11	C9	76,25	80,44
C10 <u>H1</u>	170	1.00	C10	23,75	24,76
C10 <u>H2</u>	1,70	1,80	C11	11,25	9,75

Çizelge 4.7 : Brfe-O-propil bileşiğinin ¹H ve ¹³C kimyasal kayma değerleri.

Atom	Deneysel	6-311G ++ (d,p)	Atom	Deneysel	6-311G ++(d,p)
C11 <u>H1</u> C11H2	0.96	1,20			
C11 <u>H3</u>	,	0,86			

Çizelge 4.7 (devam): Brfe-O-propil bileşiğinin ¹H ve ¹³C kimyasal kayma değerleri.

Ne-O-propil molekülünde 10 alifatik, 7 aromatik hidrojen ve 10 aromatik, 5 alifatik karbon bulunmaktadır. Ne-O-propil molekülü için ¹H NMR spektrumundaki aromatik hidrojenler 8,03-7,51 ppm, alifatik hidrojenler 4,25-1,05 ppm olarak ölçülmüştür. Hesaplanan değerler ise, aromatik hidrojenler 8,56-7,74 ppm ve alifatik hidrojenler 4,17-0,88 ppm aralığında gözlenmiştir.

Aromatik hidrojenler 8,56-7,74 ppm ve alifatik hidrojenler 4,17-0,88 ppm olarak hesaplanmıştır. İmin grubuna ait karbon atomu 159,87 ppm, aromatik karbonlar 139,25-126,21 ppm ve alifatik karbonlar 79,87-9,56 ppm aralığında hesaplanmıştır. ¹³C NMR spektrumunda imin (C=N) grubuna ait karbon atomu 154,09 ppm, aromatik karbonlar 128,44-127,39 ppm ve alifatik karbonlar 75,81-10,51 ppm aralığında ölçülmüştür (Çizelge 4.8).

Atom	Deneysel	6-311 G ++(d,p)	Atom	Deneysel	6-311 G ++(d,p)
	¹ H NN	/IR		¹³ C N	MR
C1 <u>H</u>	7,95	8,25	C1	127,39	133,71
C3 <u>H</u>	7,89	8,24	C2	128,44	136,71
C4 <u>H</u>	7,51	7,74	C3	127,48	136,13
C6 <u>H</u>	7,85	8,12	C4	127,48	135,26
C5 <u>H</u>	7,52	7,81	C5	127,51	133,61
C8 <u>H</u>	7,90	8,04	C6	127,51	143,76
C9 <u>H</u>	8,03	8,56	C7	127,64	160,34
C11 <u>H1</u>		2,02	C8	128,44	132,05
C11 <u>H2</u>	2,39	2,08	C9	127,39	126,21
C11 <u>H3</u>		3,34	C10	127,56	138,82
C13 <u>H1</u>	4.25	4 17	C11	10,51	9,56
C13 <u>H2</u>	4,23	4,17	C12	154,09	159,87
C14 <u>H1</u>	1.92	1,83	C13	75,81	79,87
C14 <u>H2</u>	1,05	1,81	C14	22,41	24,57
C15 <u>H1</u>		0,88	C15	12,44	9,77
C15 <u>H2</u>	1,05	0,89			
C15 <u>H3</u>		1,24			

Çizelge 4.8 : Ne-O-propil bileşiğinin ¹H ve ¹³C kimyasal kayma değerleri.

4.3.3 UV-Gör bölge spektroskopisi

Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin UV-Gör bölge spektrumlarında meydana gelebilecek elektronik geçişler ve karakterlerinin deneysel ve kuramsal incelenmesi etanol ortamında gerçekleştirilmiştir. Sentezlenen üç molekülün Uv-Gör bölge spektrumları 10⁻⁵ M etanol çözeltileri içerisinde ölçülmüştür. Moleküllerde meydana gelen elektronik geçişler mor ötesi bölge de gözlenmiştir (Şekil 4.9-4.11). Elektronik geçişler için teorik hesaplamalar Zamana Bağımlı-Yoğunluk Fonksiyonel Kuram (Time Dependent-DFT) kullanılarak gerçekleştirilmiştir [46].

Şekil 4.9 : Fe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal UV-Gör Bölge spektrumları

Şekil 4.10 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal UV-Gör Bölge spektrumları

Fe-O-propil molekülünde, 205 ve 250 nm dalga boyunda maksimuma sahip iki band gözlenmiştir. Gözlenen bu bandlar, 200 ve 280 nm dalga boylarında hesaplanmıştır. Maksimumu 200 nm dalga boyunda gözlenen elektronik geçiş H→L+6 (%44) ve H-(%45) orbitalleri arasında olup, $\pi(\text{fen/oksim}) \rightarrow \pi^*(\text{fen/oksim})$ $1 \rightarrow L+1$ ve $\pi(\text{fen}) \rightarrow \pi^*(\text{fen})$ karakterindedir. Maksimumu 280 nm dalga boyunda gözlenen elektronik ise H→L (%97) orbitalleri geçiş arasında olup, π (fen/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (fen/oksim) geçişinden kaynaklandığı belirlenmiştir (Çizelge 4.9).

Çizelge 4.9 : Fe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal elektronik geçişleri, osilatör kuvvetleri ve atamaları.

	Deneysel					Kuramsal	
λ _{max} (nm)	$\epsilon * 10^{-5}$ (dm ³ mol ¹ cm ⁻¹)	ΔE (eV)	λ _{max} (nm)	ΔE (eV)	fos	Geçiş Yapıları ^a	Geçiş Karakterleri
						H→L+6 (%44)	π (fen/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (fen/oksim)
205	3,5811	6,20	200	6,20 0,1579		$\begin{array}{c} \text{H-1} \rightarrow \text{L+1} \\ (\%45) \end{array}$	$\pi(\text{fen}) \rightarrow \pi^*(\text{fen})$
						H-1→L (%30)	$\pi(\text{fen}) \rightarrow \pi^*(\text{fen/oksim})$
			227	5,46	0,1937	H→L+1 (%61)	π (fen/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (fen)
250	1,8186	4,96	280	4,43	0,5027	H→L (%97)	π (fen/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (fen/oksim)

H:En Yüksek enerjili dolu molekül orbital(HOMO), L:En Düşük enerjili boş molekül orbital (LUMO)fos=Osilatör kuvveti, fen=fenil, a= Parantez içindeki değerler orbitaller arasındaki geçişlerin yüzde katkısını göstermektedir.

Brfe-O-propil molekülüne ait deneysel değerler 200 ve 250 nm olarak ölçülmüştür. Brfe-O-propil molekülünde 200 nm'de gözlenen band, 205 nm dalga boyunda hesaplanmış, H-2 $\rightarrow$ L+1 (%74) ve H-2 $\rightarrow$ L(%14) orbitalleri arasında olup, π (fen/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (fen) ve π (fen/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (fen/oksim) geçişlerinden kaynaklanmaktadır. 250 nm' de gözlenen band ise, 229 nm soğurma bandında hesaplanmıştır. Bu geçiş ise H-1 $\rightarrow$ L (%39) ve H $\rightarrow$ L+1 (%39) orbitalleri arasında meydana gelmektedir (Çizelge 4.10).

	Deneysel					Kuramsal	
λ _{max} (nm)	$\epsilon * 10^{-5}$ (dm ³ mol ¹ cm ⁻¹)	ΔE (eV)	λ _{max} (nm)	ΔE (eV)	fos	Geçiş Yapıları ^a	Geçiş Karakterleri
200	3.4498	6,20	205	6,05	0.0426	H-2 →L+1 (%74) H-2→L (%14)	$\pi(\text{fen/oksim}) \rightarrow \pi^*(\text{fen})$ $\pi(\text{fen/oksim}) \rightarrow \pi^*(\text{fen/oksim})$
250	0.9277	4,96	229	5,42	0.1817	H-1→L (%39) H→L+1 (%39)	$\pi(\text{fen}) \rightarrow \pi^*(\text{fen/oksim})$ $\pi(\text{fen/oksim}) \rightarrow \pi^*(\text{fen})$
			232	5,35	0.0460	H-2→L (%76)	π (fen/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (fen/oksim)
			293	4,23	0,6472	H→L (%97)	π (fen/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (fen/oksim)

Çizelge 4.10 : Brfe-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal elektronik geçişleri, osilatör kuvvetleri ve atamaları.

H:En Yüksek enerjili dolu molekül orbital(HOMO), L:En Düşük enerjili boş molekül orbital (LUMO)fos=Osilatör kuvveti, fen=fenil, a= Parantez içindeki değerler orbitaller arasındaki geçişlerin yüzde katkısını göstermektedir.

Ne-O-propil molekülünde ise deneysel olarak 240, 285 ve 295 nm dalga boylarında maksimumu olan üç band gözlenmiştir. Bu değerler sırası ile 235, 261 ve 299 nm dalga boylarında hesaplanmış olup, sırası ile H $\rightarrow$ L+3 (%41) ve H-2 $\rightarrow$ L (%19), H $\rightarrow$ L+1 (%48) ve H-1 $\rightarrow$ L (%44), H $\rightarrow$ L (%53) ve H $\rightarrow$ L+1 (%22) orbitalleri arasındadır. Her üç elektronik geçişte $\pi \rightarrow \pi^*$ molekül orbitalleri arasında gerçekleşmektedir (Çizelge 4.11).

Çizelge 4.11 : Ne-O-propil molekülünün deneysel ve kuramsal elektronik geçişleri, osilatör kuvvetleri ve atamaları.

	Deneysel					Kuramsal	
λ _{max} (nm)	$\epsilon * 10^{-5}$ (dm ³ mol ⁻¹ cm ⁻¹)	∆E (eV)	λ _{max} (nm)	ΔE (eV)	Fos	Geçiş Yapıları ^a	Geçiş Karakterleri
			223	5 56	0 3010	H-4→L (%12)	π (naf/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (naf/oksim)
			225	5,50	0,5010	H-2→L (%25)	π (naf/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (naf/oksim)
240	3 7230	5 17	235	5 28	0.0856	H→L+3 (%41)	π (naf/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (oksim)
240	5,7250	5,17	235	5,20	0,0050	H-2 →L (%19)	π (naf/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (naf/oksim)
285	1 6010	1 35	261	1 75	1.0585	H→L+1 (%48)	π (naf/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (naf/oksim)
285	1,0910	4,55	201	4,75	1,0585	H-1→L (%44)	π (naf/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (naf/oksim)
205	1 4610	4 20	200	4 15	0 1552	H→L (%53)	π (naf/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (naf/oksim)
293	1,4010	1,4610 4,20		4,15	0,1332	H→L+1 (%22)	π (naf/oksim) $\rightarrow \pi^*$ (naf/oksim)

H:En Yüksek enerjili dolu molekül orbital(HOMO), L:En Düşük enerjili boş molekül orbital (LUMO) fos=Osilatör kuvveti, naf=naftelin, a= Parantez içindeki değerler orbitaller arasındaki geçişlerin yüzde katkısını göstermektedir.

4.4 Fizikokimyasal Özellikler

Sentezlenen üç oksim eter molekülünün geometrik ve spektroskopik özellikleri dışında bazı fizikokimyasal özellikleri; atomik yükleri, HOMO-LUMO molekül orbitalleri ve enerjileri, bazı kimyasal parametreleri, potansiyel enerji grafikleri ve termodinamik özellikleri de kuramsal olarak incelenmiştir.

Moleküllerdeki yük dağılımının belirlenmesinde, hesaplanması kolay ve en yaygın kullanılanı Mulliken atomik yük yöntemidir. Mulliken yönteminde, atomun tipi ve elektronegatiflik gibi fiziksel özellikler atomik yükler hesaplanırken göz önüne alınmadığından güvenilirliği fazla olan NBO yükleri hesaplanmıştır. Fe-O-propil, Brfe-O-Propil ve Ne-O-propil moleküllerinin NBO yükleri Çizelge 4.12' de listelenmiştir.

Azot atomu negatif yük bakımından oldukça zengindir. Azot atomlarına bağlı bulunan karbon atomları pozitif yüke sahiptirler. Azot atomına bağlı bulunan Fe-Opropil ve Brfe-O-propil moleküllerinde C7, Ne-O-propil molekülünde C12 atomları pozitif yüke sahiptir. Azot atomuna bağlı karbon atomları dışındaki tüm karbonlar negatif yükte olmasına karşın tüm hidrojen atomları pozitif yüke sahiptir (Çizelge 4.12). Bu durum moleküllerde biyolojik aktivite özelliklerinin incelenmesi bakımından oldukça önemlidir [47].

Fe-O-propil	NBO	Brfe-O-propil	NBO	Ne-O-propil	NBO
C1	-0,187	C1	-0,176	C1	-0,154
C2	-0,201	C2	-0,224	C2	-0,062
C3	-0,198	C3	-0,098	C3	-0,183
C4	-0,199	C4	-0,222	C4	-0,184
C5	-0,157	C5	-0,151	C5	-0,209
C6	-0,084	C6	-0,080	C6	-0,177
C7	0,228	C7	0,227	C7	0,056
C8	-0,529	C8	0,227	C8	-0,179
C9	-0,007	C9	-0,007	C9	-0,160
C10	-0,402	C10	-0,403	N1	-0,154
C11	-0,573	C11	-0,573	01	-0,447
N1	-0,168	Br1	0,063	C10	-0,091
01	-0,445	N1	-0,151	C11	0,238
C1 <u>H</u>	0,201	01	-0,446	C12	0,230
C2 <u>H</u>	0,204	C1 <u>H</u>	0,210	C13	-0,070
C3 <u>H</u>	0,204	C2 <u>H</u>	0,221	C14	-0,402
C4 <u>H</u>	0,204	C4 <u>H</u>	0,221	C15	0,573
C5 <u>H</u>	0,205	C5 <u>H</u>	0,228	C1 <u>H</u>	0,203
C8 <u>H1</u>	0,203	C8 <u>H1</u>	0,214	C3 <u>H</u>	0,201
C8 <u>H2</u>	0,230	C8 <u>H2</u>	0,240	C4 <u>H</u>	0,204
C8 <u>H3</u>	0,230	C8 <u>H3</u>	0,223	C5 <u>H</u>	0,205
C9 <u>H1</u>	0,168	C9 <u>H1</u>	0,168	C6 <u>H</u>	0,203
C9 <u>H2</u>	0,168	C9 <u>H2</u>	0,170	C8 <u>H</u>	0,202
C10 <u>H1</u>	0,197	C10 <u>H1</u>	0,197	C9 <u>H</u>	0,230
C10 <u>H2</u>	0,197	C10 <u>H2</u>	0,198	C11 <u>H1</u>	0,240
C11 <u>H1</u>	0,195	C11 <u>H1</u>	0,195	C11 <u>H2</u>	0,218
C11 <u>H2</u>	0,195	C11 <u>H2</u>	0,195	C11 <u>H3</u>	0,218

Çizelge 4.12 : Sentezlenen üç oksim eter molekülüne ait atomik yük değerleri.

Fe-O-propil	NBO	Brfe-O-propil	NBO	Ne-O-propil	NBO
C11 <u>H3</u>	0,204	C11 <u>H3</u>	0,204	C13 <u>H1</u>	0,169
				C13 <u>H2</u>	0,169
				C14 <u>H1</u>	0,197
				C14 <u>H2</u>	0,197
				C15 <u>H1</u>	0,204
				C15 <u>H2</u>	0,195
				C15 <u>H3</u>	0,195

Çizelge 4.12 (devam): Sentezlenen üç oksim eter molekülüne ait atomik yük değerleri.

Moleküllerin HOMO-LUMO molekül orbitalleri programın içeriğinde bulunan chk uzantılı dosyalarından resmedilmiştir. HOMO, en yüksek enerjili dolu moleküler orbital ve LUMO, en düşük enerjili boş moleküler orbital olarak tanımlanır. Moleküler özelliklerin belirlenmesinde önemli bir rol alırlar. HOMO-LUMO enerji değerleri moleküllerin kimyasal aktivite ve kinetik kararlılığını temsil eder. HOMO enerjisi elektron verme potansiyeli, LUMO enerjisi elektron alma ilgisi ve ikisi arasındaki enerji aralığı ise molekülün kimyasal kararlılığını ifade eder [48].

HOMO-LUMO enerji değerleri arasındaki fark, molekülün elektriksel özelliklerinin belirlenmesinde önemli bir parametredir. Enerji aralığı aynı zamanda molekülün kimyasal kararlılığını ve molekül içinde yer alan yük transferini açıklar. Temel olarak enerji aralığı, molekül içinde en kararlı olan temel durumdan, uyarılmış bir duruma geçmek için sahip olunması gereken enerjiyi belirler [48].

Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin enerji aralıkları sırasıyla, 4,951, 4,760, 4,950eV olarak hesaplanmıştır. Moleküllere ait hesaplanan HOMO-LUMO enerjileri ve enerji aralıkları Şekil 4.12-4.14' te resmedilmiştir.

Şekil 4.12: Fe-O-propil molekülünün HOMO-LUMO molekül orbitalleri

Şekil 4.13 : Brfe-O-propil molekülünün HOMO-LUMO molekül orbitalleri

Şekil 4.14 : Ne-O-propil molekülünün HOMO-LUMO molekül orbitalleri Moleküllerin kimyasal etkinliklerini gösteren bazı fizikokimyasal parametreler; iyonlaşma potansiyeli (IP), mutlak elektronegatiflik (χ), kimyasal potansiyel (μ), kimyasal sertlik (η), yumuşaklık (S) ve elektrofilik indeksi (ω) hesaplanmıştır.

İyonlaşma potansiyeli (IP); bir atom ya da moleküldeki elektronu sonsuza taşımak için gereken minimum enerjidir. HOMO enerjisinin eksi ile çarpılmasıyla belirlenir (denklem 4.1). EA; LUMO enerjisinin eksi ile çarpımına eşittir (denklem 4.2).

Mutlak elektronegatiflik (χ); HOMO-LUMO enerjilerinin konumlanmasıyla ilgilidir (denklem 4.3). Kimyasal potansiyel (μ); Bir element ya da bileşiğin atom veya molekül başına düşen Gibbs serbest enerjisidir (denklem 4.4). Kimyasal sertlik(η); nötral bir atomun ve onun anyonunun iyonlaşma enerjileri arasındaki fark elementin sertliğinin bir ölçüsüdür (denklem 4.5). Yumuşaklık (S); yük yoğunluğunun az olması durumudur. Yumuşak moleküller, elektronlarını kolayca sunabildikleri için daha aktiftirler (denklem 4.6). Elektrofilik indeks (ω); verici ve alıcı elektronlar arasındaki akışı simgeler (denklem 4.7).

$IP = -E_{HOMO} $	4.1	1)	)
-------------------	-----	----	---

$EA = -E_{LUMO}$	(4.2)
$\chi = (IP + EA)/2$	(4.3)
$\eta = (IP-EA)/2$	(4.4)
$\mu = - (IP + EA)/2$	(4.5)
$S = (1/2)\eta$	(4.6)
$\omega = \mu^2/2\eta$	(4.7)

Moleküllerin hesaplanan kimyasal parametreleri Çizelge 4.13' te listelenmiştir.

Çizelge 4.13 : Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin HOMO-LUMO enerjileri, kimyasal sertlik, yumuşaklık, kimyasal potansiyel ve elektrofilik indeks değerlerinin kuramsal hesaplamaları.

Parametre	Fe-O-propil	Brfe-O-propil	Ne-O-propil
E (HOMO, eV)	-6,229	-6,310	-5,984
E (LUMO, eV)	-1,278	-1,550	-1,034
$\Delta E (eV)$	4,951	4,760	4,950
IP (eV)	6,229	6,310	5,984
EA (eV)	1,278	1,550	1,034
χ	3,754	3,930	3,509
μ	-3,754	-3,930	-3,509
η	2,476	2,380	2,475
S	1,238	1,190	1,237
ω	2,846	3,245	2,487

 $\chi: Mutlak \ elektronegatiflik, \mu: Kimyasal \ potansiyel, \eta: Kimyasal \ sertlik, \ S: Yumuşaklık, \omega: Elektrofilik \ indeks$

Molekülün stabilitesi ve reaktivitesi için kimyasal sertlik ve yumuşaklık önemli parametrelerdir. Sert moleküller büyük enerji değerlerine, yumuşak moleküller ise küçük enerji değerlerine sahiptir.

Yumuşak moleküller elektronlarını bir reseptöre kolaylıkla sunabildikleri için sert moleküllerden daha reaktiftir. Moleküler Elektrostatik Potansiyel (MEP), molekülde toplam yük dağılımı ile oluşturulan net elektrostatik etki hakkında bilgi vermenin yanı sıra bir bileşiğin elektronegatifliği, yükü, dipol momenti ve kimyasal reaksiyona oranı ile ilişkilendirilirken molekül polaritesini anlayabilmemizi sağlayan optik bir yöntemdir [50].

Moleküllerin MEP yüzey diyagramları, renk derecelendirilmesine bağlı olarak pozitif, negatif ve nötral elektrostatik potansiyel bölgeler gibi görünüşünü göstermesi bakımından önemli, fizikokimyasal özellikleriyle bağlantılı, moleküler yapının araştırılmasında da faydalı bir diyagramdır [51,52].

Yani bir moleküldeki nükleofilik ve elektrofilik ataklar gibi etkilere karar vermek için sıklıkla kullanılan bir hesaplama tekniğidir. Kimyasal aktivitenin görsel sunumunda, MEP' in negatif (kırmızı) bölgeleri elektrofilik reaktivite (elektron verme reaksiyonu) ve pozitif (mavi) bölgeleri nükleofilik reaktivite (elektron alma reaksiyonu) ile ilgilidir.

Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin MEP haritaları Şekil 4.15-4.17' de resmedilmiştir. Kırmızı bölgeler elektronca zengin negatif bölgeleri, mavi bölgeler ise elektronca fakir pozitif bölgeleri göstermektedir. Oksim eter moleküllerinin elektron yoğunluğunun oksim grubu üzerinde olduğu belirlenmiştir. MEP yüzey haritasındaki farklı renkler elektrostatik potansiyelin farklı değerlerini göstermektedir.

Şekil 4.15 : Fe-O-propil molekülünün MEP haritası

Şekil 4.16 : Brfe-O-propil molekülünün MEP haritası

Şekil 4.17 : Ne-O-propil molekülünün MEP haritası

4.5 Termodinamik Özellikler

Standart termodinamik fonksiyonlar, 1s1 kapasitesi (C), entropi (S) ve entalpi (H) değerleri, kuramsal olarak B3LYP/6-311G++(d,p) yöntem ve taban kümesinde 100-1000 K sıcaklık aralığında hesaplanmıştır. Sıcaklığa karşı termodinamik özelliklerin değişimi Şekil 4.18' de verilmiştir. Şekil 4.18 incelendiğinde sıcaklığın artmasıyla entropi, 1s1 kapasitesi ve entalpi değerlerinin genel olarak arttığı gözlenmiştir. Bu durum moleküler titreşim yoğunluklarının sıcaklıkla artmasıyla açıklanabilir.

Şekil 4.18 : a) Fe-O-propil, b) Brfe-O-propil ve c) Ne-O-propil moleküllerinin 100-1000 K aralığında hesaplanan Entalpi (H), Isı kapasitesi (C) ve Entropi (S) değerleri

Moleküllerin termodinamik özelliklerinin sıcaklıkla değişimini veren denklemler aşağıda listelenmiştir:

Fe-O-propil molekülü için,

$C (J/molK) = -16,2090 + 0,7768 \text{ T} - 0,0003 \text{ T}^2$	$(R^2 = 0,998)$
S (J/molK) = $238,6800 + 0,7016 \text{ T} - 0,0001 \text{ T}^2$	$(R^2 = 0,987)$
H (kJ/mol) = $612,6200 + 0,0509 \text{ T} + 0,0002 \text{ T}^2$	$(R^2 = 0,998)$
Brfe-O-propil molekülü için,	
C (J/molK) = $26,7030 + 0,7738 \text{ T} - 0,0003 \text{ T}^2$	$(R^2 = 0,999)$
S (J/molK) = $277,9605 + 0,9494 \text{ T} - 0,0002 \text{ T}^2$	$(R^2 = 0.987)$
H (kJ/mol) = $588,7857 + 0,1005 \text{ T} + 0,0002 \text{ T}^2$	$(R^2 = 0,999)$
Ne-O-propil molekülü için,	
C (J/molK) = $265,0900 + 1,0363T - 0,0002T^2$	$(\mathbf{R}^2 = 0,999)$
S (J/molK) = 4,4373 + 0,9864 T – 0,0004 T ²	$(\mathbf{R}^2 = 0,999)$
H (kJ/mol) = $735,5800 + 0,0957 \text{ T} + 0,0003 \text{ T}^2$	$(R^2 = 0,999)$

5. SONUÇ VE YORUMLAR

Tez çalışması kapsamında üç oksim eter molekülü sentezlenmiştir. Sentezi gerçekleştirilen moleküllerin yapısal, spektroskopik ve bazı fizikokimyasal özellikleri deneysel ve kuramsal olarak incelenmiştir. Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin IR, ¹H ve ¹³C NMR spektroskopik yöntemleri kullanılarak yapıları aydınlatılmıştır. Moleküllere ait bağ açısı, dihedral açılar, bağ uzunluğu, NBO yükleri, Infrared titreşim modları, HOMO-LUMO enerjileri, ¹H ve ¹³C NMR değerleri, elektronik geçişler, kimyasal parametreler, moleküler elektrostatik potansiyel ve termodinamik özellikler YFK/B3LYP ile 6-311G++(d,p) taban kümesi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Deneysel ve kuramsal olarak yapılan çalışmalar sonucunda aşağıdaki verilere ulaşılmıştır.

- Oksim moleküllerinde bulunan hidrojen atomu yerine alkil grubunun geçmesiyle oksim eter moleküllerinin sentezlendiği spektroskopik olarak ispatlanmıştır.
- Kuramsal hesaplamalara başlamadan önce en uygun taban küme çalışması gerçekleştirilmiştir. Sentezlenen moleküllere uygun literatürden seçilen bir molekülün optimizasyonu yapılmıştır. Deneysel değerlere karşılık 9 farklı taban küme değerleri ile karşılaştırma yapılıp, sonuç olarak 6-311++G(d,p) taban kümesi belirlenmiştir.
- Moleküllere ait konformasyon analizi (E ve Z izomerleri) için modellenen geometriler optimize edilerek hesaplamalar sonucunda daha düşük enerji ve yüksek kararlılığa sahip E izomeri üzerinden tüm işlemler yapılmıştır.
- Moleküllere ait en uygun optimize yapılara karar verebilmek için dihedral açılarının 10'ar derece arttırılarak 36 adımda enerji diyagramları oluşturulmuştur. Enerji diyagram sonuçlarına bakılarak en düşük enerjili yani en kararlı moleküller seçilmiştir. En kararlı moleküllere ait α ve β bağlarının dönmesi ile oluşacak dihedral açılar, Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil molekülleri için sırasıyla 168 ve 179,8°, 123,0 ve 179,6°, 149,7 ve 180° olarak

hesaplanmıştır. Tüm kuramsal hesaplamalar bu işlem sonrasında gerçekleştirilmiştir.

- Fe-O-propil ve Brfe-O-propil moleküllerinde 28 atom olduğu için 3N-6 = [(3*28)
  6] = 78 titreşim hareketi gözlenmektedir. Ne-O-propil molekülü ise 34 atoma ve 96 titreşim hareketine sahiptir.
- Moleküllere ait frekans değerleri harmonik osilatöre göre 6-311G++(d,p) taban kümesinde hesaplanarak, deneysel değerler ile karşılaştırılmıştır. Infrared spektroskopisinde oksim eter bileşiklerine ait en belirgin titreşim frekansları, NO ve CN gerilme titreşimleridir. Fe-O-propil, Brfe-O-propil, Ne-O-propil, N-O gerilme titreşimine ait deneysel değerler sırasıyla 927ş, 926ş, 926ş cm⁻¹ ölçülürken, kuramsal değerler sırasıyla 928, 928, 923 cm⁻¹ olarak hesaplanmıştır. Fe-O-propil, Brfe-O-propil, Ne-O-propil moleküllerinin C=N gerilme titreşimine ait deneysel değerleri sırasıyla 16850ş, 16740ş, 1676ş cm⁻¹ ölçülürken, kuramsal veriler sırasıyla 1631, 1629, 1623 cm⁻¹ olarak hesaplanmıştır.
- Moleküllerin deneysel ¹H ve ¹³C NMR ölçümleri DMSO içinde alınmıştır. Oksim molekülerinde 8,5-13 ppm aralığında gözlenen O-H pikinin kaybolması oksim eter molekülüne geçildiğinin ispatıdır. Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin imin (C=N) karbonuna ait kimyasal kayma değerleri sırasıyla, 154,48, 154,80, 154,09 ppm olarak ölçülmüştür. İmin karbonuna ait kimyasal kaymalar kuramsal olarak sırası ile 161,28, 160,34 ve 159,87 ppm değerlerinde hesaplanmıştır. Moleküllerdeki diğer tüm hidrojen ve karbon atomları işaretlenmiştir.
- Fe-O-propil, Brfe-O-propil, Ne-O-propil moleküllerinin UV-Gör bölge spektrumları 700-200 nm aralığında alınmıştır. Bileşikler için deneysel ölçüm ve hesaplamalarda çözücü olarak etanol kullanılmıştır. Moleküllerde meydana gelen geçişlerin π→π* geçişlerinden kaynaklandığı belirlenmiştir.
- Fe-O-propil, Brfe-O-propil, Ne-O-propil moleküllerine ait NBO yükleri hesaplanmıştır. İmin (C=N) grubularına ait karbon atomlarının ve tüm hidrojen atomlarının pozitif olduğu ve en yüksek negatif yükün oksijen atomlarına ait olduğu belirlenmiştir.
- Fe-O-propil, Brfe-O-propil, Ne-O-propil moleküllerine ait MEP haritaları çizilmiştir. MEP haritasından da gözlendiği gibi elektronca zengin bölgelerin

imin (C=N) grubu üzerinde toplandığı, elektronca fakir bölgelerin ise mavi ile gözlenen hidrojen atomları etrafında toplandığı belirlenmiştir.

Fe-O-propil, Brfe-O-propil ve Ne-O-propil moleküllerinin termodinamik özellikleri, entalpi (H), ısı kapasitesi (C) ve entropi (S) değerleri 100-1000 K aralığında 6-311G++(d,p) taban kümesinde hesaplanmış ve grafiğe geçirilmiştir. Sonuç olarak sıcaklığın artışıyla termodinamik özelliklerin arttığı gözlenmiştir. Bu artışın nedeni, moleküllere ait titreşim yoğunluklarının sıcaklık artışı ile artmasıdır.

Gerçekleştirilen tez çalışması sonucunda farklı oksim eter moleküllerinin sentezlenebildiği, deneysel ve kuramsal değerlerin oldukça uyumlu sonuçlar verdiği gözlenmiştir. Bu tür moleküllerin biyolojik aktif özellik göstermelerinden dolayı gerek sentez gerekse elektronik özelliklerinin incelenmesi deneysel ve kuramsal çalışmalara yol gösterici olması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

[1] Meyer, Ueber V. (1882). Nitroso körperunddie Ketin bildung. Ber:, 15, 1047-1052.

[2] Migrdichian, V. (1957). Organic Synthesis Open-Chain Saturated Compounds, Reinhold Pub. Corp. Newyork.

[3] Singh, R. B., Garg, B. S., Singh, R. P. (1979). Oximes as Spectrophotometric Reagents-AReview. *Tetrahedron*, 26, 425-444.

[4] Delmas, F., Gasquet, M., David, P. T., Madadi, N., Vanelle, P., Vaille, A., Maldonado, J. (1993). Synthesis and in VitroProtozoan Activity of New 5-Nitrothiophene Oxime Ether Derivates, *Eur.J.Med.Chem.*, 28, 23-27.

[5] Davrinche, C., Nguyen, E., Xuong, T., Hamad, Y. E., Reynaud, P. P., Rinjard, P., Tran, G. (1992). Amide-Oximes et Hydroximates Benzodioxaniques Synthese de Nouveavux Composes et Etude en Neuropsycho-Pharmacologie, Eur. *J.Med. Chem.*, 27, 765-778.

[6] Sieger, G. M., Klein, D. X. (1957). Local Anesthetics I.Dialkyl amino alkyl Ethers of Benzaldoximes and Benzophenone Oximes, *J.Org. Chem.*, 22, 951-954.

[7] Scrocco E., Tomasi J. (1978). Electronic Molecular Structure, Reactivity and Intermolecular Forces, An Euristic Interpretation by Means of Electrostatic Molecular Potentials, Advances in Quantum Chemistry, 11, 115-193.

[8] Abele, E., R., Lukevics. (2007). E. Oximes of Five-Membered Heterocyclic Compounds with Two Heteroatoms 2.Reactions and Biological Activity(Review). ChemHeterocyc Comp, 43(8), 945-977.

[9] Van Hoogdalem E., Van den Hoven W., Terpstra I., Van Zijtveld J., Verschoor J., Visser J. (1997). Pesticide Biochemistry and Physiology, 7(5), 119–127.

[10] Jegasothy B., Pakes G. (1990). Clinical Therapeutics, 13, 126–141.

[11] Polak A. (1981). Arzneimittelforschung, 32, 17–24.

[12] Chakravarti B., Akhtar T. B., Rai M., Yadav J., Akhtar Siddiqui S. K., DharDwivedi R., Thakur A. K., Singh A. K., Singh H., Kumar J. (2014). *Medicinal Chemistry.*, 57, 8010–8025.

[13] Paulsen O., Christensson B. A., Hebelka M., Ljungberg B., Nilsson ehle I., Nyman L., Svensson R., Tüll P., Varga Z. (1992). Scandinavian Journal of Infectious Diseases., 24, 219–225.

[14] Norinder A., Paulsen O., Hjortsberg C. (1997). Scandinavian Journal of Infectious Diseases, 29, 83–86.

[15] Torano J.S., Guchelaar H. J. (1998). *Journal of Chromatography Biomedical Sciences and Applications*, 720, 89–97.

[16] Gurfinkel E., Bozovich G., Beck E., Testa E., Livellara B., Mautner B. (1999). *European Heart Journal*, 20, 121–127.

[17] Werner, A. (1890). Ueber Zwei Stereochemsich Isomere Derivate des Furfuraldoxims, Chem.Ber., 23, 2336-2339.

[18] Karakurt, A., Dalkara, S., Özalp, M., Özbey, S., Kendi, E., Stables, J. P. (2001). Synthesis of some 1-(2-naphthyl)-2-(imidazole-1-yl) ethanone oxime and oxime ether derivative sand the iranticonvu lsantandanti microbial activities. *Eur J MedChem.*, 36, 421-433.

[19] Karakurt, A., Dalkara, S. (1999). Oksim ve Oksim Eterler: I. Sentezleri ve Farmakolojik Özellikleri. *FABAD J PharmSci.*, 24, 143-156.

[20] Dobashi, T. S., Parker, D. R., Grubbs (1977). E. J. Rearrangements of Nitronesto O-Alkyl Oximes via Geometrically Isomerizing Iminoxy Radicals. *J Am ChemSoc.*, 16.

[21] Orenski, J., Closson, W. D. (1967). The Ultraviolet Absorption Spectra of Oximes, Tetrahedron Lett, 37, 3629-3632.

[22] Haney W. G., Brown R. G. (1977). Isaacson El, Delgado N.Synthesis and Structure-Activity Relationships of Selected Isorneric Oxime Ethers as Anticholinergic Agents, *Pharm. Sci.*, 66 (11), 1602-1606.

[23] Gootjes, Funcke F., A. B. H. (1972). Timmeman H., Nauta, W. Th. Experiments in the 5H-Dibenzo[a,d] cycloheptene Series Arzneim-Forsch/Dnig Res., 22(12), 2070-2073.

[24] Pretsch, E., Clerk, T., Seibl, J., Simon, W. (1983). Tables of Spectral Data for Structure Determination of Organic Compounds, Springer- Verlag, Berlin.

[25] Silverstein R. M., Bassier G. C., Morril T. C. (1981). Spectrometric Identification of Organic Compounds, 4 th ed. Canada :John Wiley.

[26] Pulay, P. (1969). Ab initio calculation of force constants and equilibrium geometries in polyatomic molecules, *Molecular Physic*, 17(2), 197-204.

[27] Pople, J. A., Krishan, R., Schlegel, H. B., Binkley, J. S. (1979). International Journal of Quantum Chemistry Symposium, 13, 225.

[28] Pulay, P. (1987). Analitical derivative methods in Quantum chemistry, Ab initio methods in Quantum chemistry, by K. P. Lawley 11nd ed. *John Wiley & Sons Ltd*, 118-143.

[29] Leach, A., R. (2001). Molecular Modelling: Principles and Applications, Prentice Hall, Harlow, 88-92.

[30] Atkins, P. W., Friedman, R. S. (1997). Molecular Quantum Mechanics, *Oxford University Press, New York*, 240-254.

[31] Gill, P. M. W. (1996). DFT, HF and selfconsistent field, Encyclopedia of Computational Chemistry, *John Wiley & Sons Ltd, New York*, 80-105.

[32] Lee, C., Yang, W. and Parr. (1988). R.G. Development of the Colle Salvetti correlationenergy formula into a functional of the electron density. *Physical Review B*, 37, 785-789.

[33] Becke, A. D. (1993). Density functional thermochemistry. *III. The role of the exact Exchange. J.Chem.Phys.*, 98, 5648-5660.

[34] Atkins, P. W., Friedman, R. S. (1996). Molecular Quantum Mechanics, 3.Ed., *Oxford University Press*, 562.

[35] Dey T, Praveena K. S. S., Pal S, Mukherjee AK. (2017). Three oximeetherderivatives: Synthesis, crystallographic study, electronic structure and molecular electrostatic potential calculation. *J Mol Struct.*, 1137, 615-625.

[36] Kaya Y, Yilmaz VT, Arslan T, Buyukgungor O. (2012). Experimental and theoretical DFT studies of structure, spectroscopic and fluorescence properties of a new imine oxime derivative. *J Mol Struct.*, 1024,65-72.

[37] Kolandaivel P, Senthilkumar K. (2001). Ab-initio and DFT studies on structure and stability of aliphatic aldoxime molecules, 535.

[38] Kucuk I, Kaya Y, Kaya AA. (2017). Structural, spectroscopic (FT-IR, NMR, UV–visible), nonlinearoptical (NLO), cytotoxic and molecular docking studies of 4-nitro-isonitrosoacetophenone (ninapH) by DFT method. *J Mol Struct.*, 1139, 308-318.

[39] Jalaja K., Mary Y. S., Panicker C. Y. (2017). et al. Spectroscopic characterization of 4-[2-(5-Ethylpyridin-2-yl)ethoxy]benzaldehyde oximeand investigation of its reactive properties by DFT calculations and molecular Dynamics simulations. *J Mol Struct.*, 1128, 245-256.

[40] Li C, Zhang H, Cui Y, Chan A. S. C. (2003). One-Pot Synthesis of Oxime Ethers from Benzaldehyde or Acetophenone, Hydroxylamine Salt, Potassium Hydroxide and Alkyl Halides Synthetic Communications, 33, 543-546.

[41] Frisch M. J., Trucks G. W., Schlegel H. B., Scuseria G. E., Robb M. A., Cheeseman J. R., Scalmani G., Barone V., Mennucci B., Petersson G. A., Nakatsuji H., Caricato M., X. Li, Hratchian H. P., Izmaylov A. F., Bloino J, Zheng G., Sonnenberg J. L., Hada M., Ehara M., Toyota K., Fukuda R., Hasegawa J., Ishida M., Nakajima T., Honda Y., Kitao O., Nakai H., Vreven T., Montgomery J. A., Jr., Peralta J. E., Ogliaro, Bearpark F. M., Heyd J. J., Brothers E., Kudin K. N., Staroverov V. N., Kobayashi R., Normand J., Raghavachari K., Rendell A., Burant J. C., Iyengar S. S., Tomasi J., Cossi, Rega M. N., Millam J. M., Klene M., Knox J. E., Cross J. B., Bakken V., Adamo C., Jaramillo J., Gomperts R., Stratmann R. E., Yazyev O., Austin A. J., Cammi R., Pomelli C., Ochterski J. W., Martin R. L., Morokuma K., Zakrzewski V. G., Voth G. A., Salvador P., Dannenberg J. J., Dapprich S., Daniels A. D., Farkas Ö., Foresman J. B., Ortiz J. V., Cioslowski J. and Fox D. J. (2009). *Gaussian, Inc., Wallingford CT.*

[42] Lopes Jesus, A. J., Rosado, M. T. S., Reva, I., Fausto, R., Ermelinda Eusebio, M., Redinha J. S. (2006). Conformational study of monomeric 2,3butanediols by matrix-isolation infrared spectroscopy and DFT calculations. *J.Phys. Chem. A*, 110, 4169-4179.

[43] Usha Rani, A., Sundaraganesan, N., Kurt, M., Cinar, M., Karabacak, M. (2006). FT-IR, FT-Raman, NMR spectra and DFT calculations on 4-chloro-N-methylaniline, *Spectrochim. Acta Part A*, 75, 1523-1529.

[44] Ditchfield R. (1972). Molecular OrbitalTheory of Magnetic Shielding and Magnetic Susceptibility, *Journal of Chemical Physics*, 56, 5688–5691.

[45] Wolinski K., Hinton J. F., Pulay P. (1990). Efficient implementation of the Gauge independent Atomic orbital method for NMR chemical shift calculations, *Journal of the American Chemical Society*, 112, 8251–8260.

[46] Miguel A. L. Marques and E. K. U. Gross (1988). Time-dependent Density Functional Theory.

[47] Yurdakul, Ş., Badoğlu, S. (2011). Quantum Chemical Studies on

Prototautomerism of 1H-Imidazo[4,5-C]pyridine, International Journal of Quantum Chemistry, 111, 2944-2959.

[48] Fukui K. (1982). The Role of Frontier Orbitals in chemical reactions, *Science*, 218, 747–754.

[49] Arivazhagan M., Anitha Rexalin D. (2012). FT-IR, FT-Raman, NMR studies and ab initio-HF, DFT-B3LYP vibrational analysis of 4-chloro-2-fluoroaniline, Spectrochimica Acta A, 96, 668–676.

[50] Bouabdallah I., Rahal M., Harit T., El Hajbi A., Malek F., Eddike D., Tillard M. (2013). Ramdani A. Hartree-Fock and density functional theory studies

on tautomerism of 5,5-diisopropyl-3,3-bipyrazole in gas phase and solution. *Chemical Physics Letters*, 588, 208-214.

[51] Karakurt, A., Dalkara, S. (1999). Oksim ve Oksim Eterler: I. Sentezleri ve Farmakolojik Özellikleri. *FABAD J Pharm Sci.*, 24, 143-156.

[52] Murray J., Sen K. (1996). Molecular Electrostatic Potentials: Concepts and Applications", 1 st edition, Elsevier, Amsterdam.

EKLER

EK A : Sentezi gerçekleştirilen moleküllerin ¹H ile ¹³C NMR spektrumlarının deneysel ve kuramsal verilerinin karşılaştırılması

Şekil A.1 : Fe-O-propil bileşiğinin deneysel ve hesaplanan ¹H NMR Spektrumları

Şekil A.2 : Fe-O-propil bileşiğinin deneysel ve hesaplanan ¹³C NMR Spektrumları

Şekil A.3 : Brfe-O-propil bileşiğinin deneysel ve hesaplanan ¹H NMR Spektrumları

Şekil A.4 : Brfe-O-propil bileşiğinin deneysel ve hesaplanan ¹³C NMR Spektrumları

Şekil A.5 : Ne-O-propil bileşiğinin deneysel ve hesaplanan ¹H NMR Spektrumları

Şekil A.6 : Ne-O-propil bileşiğinin deneysel ve hesaplanan ¹³C NMR Spektrumları

ÖZ GEÇMİŞ

Ad-Soyad	: İLHAN KÜÇÜK
Doğum Tarihi ve Yeri	:10.03.1991 ESKİŞEHİR
E-posta	: ilhankucuk91@gmail.com

ÖĞRENİM DURUMU

Lisans

: 2014, Bursa Uludağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Kimya

MESLEKİ DENEYİM VE ÖDÜLLER

TEZDEN TÜRETİLEN ESERLER, SUNUMLAR VE PATENTLER

Makaleler:

1-) Ilhan Kucuk, Yunus Kaya, Conformational analysis, spectroscopic (FTIR, NMR and UV-vis.), molecular docking and quantum chemical simulation studies of 1-phenyletanone-O-pyropyl oxime, Journal of Innovative Science and Engineering, 2 (2018) 81-96.

2-) Ilhan Kucuk, Yunus Kaya, Quantum Chemical Studies of 1-Naphthalen-2-ylethanone-o-propyl-oxime, yayın hazırlık aşamasındadır.

Bildiriler:

1-) Ilhan Kucuk, Yunus Kaya, Experimental and Theoretical studies on Conformational, Molecular Docking, FT-IR, NMR and UV-vis spectroscopy of 1-Phenyl-ethanone O-propyl-oxime and 1-(4-Bromo-phenyl)-ethanone O-propyl-oxime, The 3rd International Turkish Congress on Molecular Spectroscopy, 26-29 Ağustos 2017, Bodrum Türkiye.

2-) Ilhan Kucuk, Yunus Kaya, Quantum Chemical Studies of 1-Naphthalen-2-ylethanone-o-propyl-oxime,Turkish Physical Society 34th International Physics Congress, 5-9 Eylül 2018, Bodrum, Türkiye.

DİĞER ESERLER, SUNUMLAR VE PATENTLER

Makaleler:

1-) Ilhan Kucuk, Yunus Kaya, Asli A. Kaya, Structural, spectroscopic (FT-IR, NMR, UV-visible), nonlinearoptical (NLO), cytotoxic and molecular docking

studies of 4-nitro-isonitrosoacetophenone (ninapH) by DFT method, Journal of Molecular Structure, 1139 (2017) 308-318.

2-) Yunus Kaya, Ilhan Kucuk, Asli A. Kaya, Conformational, spectroscopic, optical, physicochemical and molecular docking study of4-methoxy-benzaldehyde oxime and 4-hydroxy-3-methoxy-benzaldehyde oxime, Physics and Chemistry of Liquids, doi.org/10.1080/00319104.2018.1550775 (2019).